लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्रतिवेदन

इटहरी उपमहानगरपालिका,सुनसरी

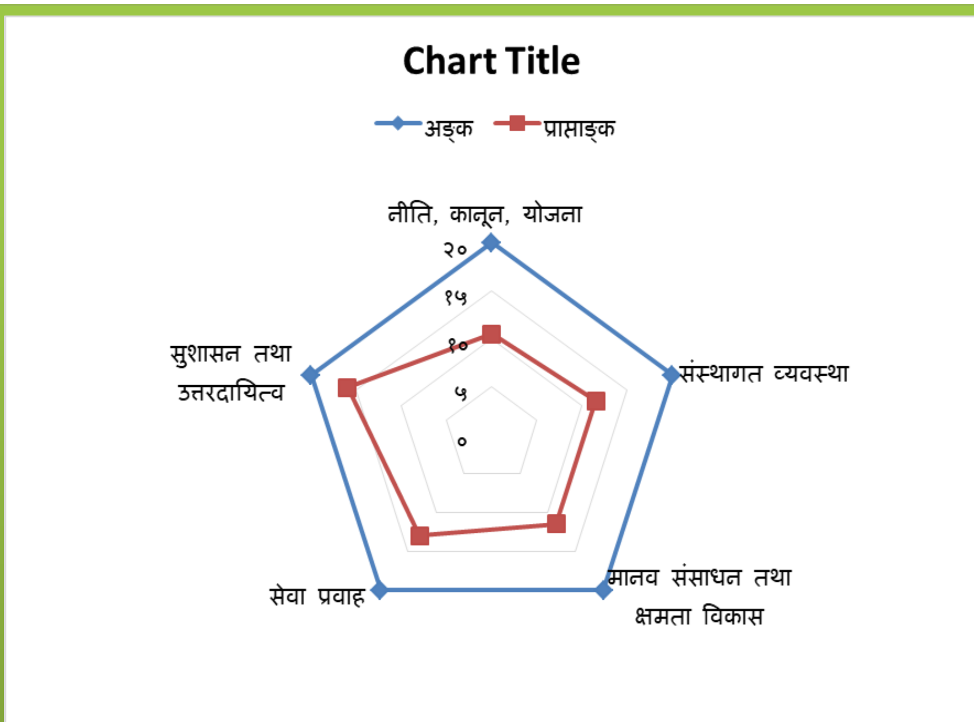

प्रतिवेदन पेश गरिएको निकाय

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र,कलवलगुरी,

झापा प्रदेश नं. १

प्रतिवेदन तयार गर्ने

रीमा बि.सी.भण्डारी

अरुणा चौधरी

स्वतन्त्र विज्ञ

समन्वय इटहरी उपमहानगरपालिका,सुनसरी

विषयसूची

परिचय खण्ड
१.पुष्ठभूमि
२.अध्ययनको महत्व
३.लैङ्गिक बजेट परीक्षणको उद्देश्यहरु
४.लैङ्गिक परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरु
५.लैङ्गिक परीक्षणको विधि र तरीका
६.लैङ्गिक परीक्षणका सहभागीहरु
तथ्यांङ्ग प्रस्तुतीकरण खण्ड
७.तथ्यांङ्ग प्रस्तुतीकरण र व्याख्या विभिन्न तालिकाहरुमा
विशेष खण्ड
८. लैङ्गिक परीक्षणको विश्लेषणका औजारहरु
९. तथ्यांङ्गको तुलनात्मक अध्ययन तथा विश्लेषण
मुख्य उपलब्धीहरु
१०..लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था
। १०. १. परीक्षण पश्यात प्रमुख सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंकहरुको लेखाजोखा
१०.२.लैङ्गिक परीक्षण नतिजाको माकुरे जालो
११.उपमहानगरपालिकामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सवल पक्ष र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु......
१२. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्ययोजना
निश्कष
सुझाब
अनुसूची

१.पृष्ठभूमी

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय,जातिय,क्षेत्रिय,भाषिक,लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातिय छुवाछुतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामुलक सिद्धान्तका आधारमा समतामुलक समाजको निर्माण गर्न संकल्प गरिएको छ । छुवाछुत तथा भेदमा विरुद्धको हक, धार्मिक स्वतन्त्रताको हक,भाषा, तथा संस्कउतिको हक, महिला, बालबालिका, दलित आदिको हक सामाजिक न्यायको हक, ज्येष्ठनागरीकको हक, सामाजिक सुरक्षाको हक लगायतका मौलिक हकहरु संविधानमा व्यवस्था गरिएको छ । महिलाको हक सम्बन्धी धाराले समान वंशिय अधिकार सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बनधी अधिकार, राज्यका सबै सरकारमा सहभागिता हुने अधिकार सम्पति तथा परिवारीक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा,स्वास्थ्य,रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । त्यसरी नै संविधानमा महिला विरुद्ध हुने अन्य हिंसाजन्य कार्यहरुलाई कानून बमोजिम दण्दनीय हुने व्यवस्था गरेको छ ।

समानताको हक अन्तर्गत सामाजिक र साँस्कृकित रुपले पछाडि पारिएका समुदाय समेतको संरक्षण, सशक्तिकरण र विकासको लागि संविधानले विशेष प्रावधानहरुको थप व्याख्या गरेको छ । सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक सरकारहरुमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागिताको अधिकारको व्यवस्था गरेको छ । राज्यका नीतिहरुमा सामाजिक न्याय र समावेशीकरण सम्वन्धी नीतिहरु सामाजिक सुरक्षा र सामाजिक न्याय प्रदान गर्दा सबै लिङ्ग, क्षेत्र र समुदाय भित्रका आर्थिक रुपले विपन्नलाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने उल्लेख गरिएको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था प्रस्तावनमा नै उल्लेख गरिएको छ । यसका अलावा दफा ११ को स्थानीय तहको काम, कर्तव्य र अधिकारको उपदफा (२) (त) मा जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र असक्तहरुको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी अन्तर्गत विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्ने अधिकार प्रदान गरेको छ भने दफा २४ उपदफा (२) मा स्थानीय तहले योजना बनाउँदा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसीमा र प्रक्रियासँग अनुकूल हुनेगरी सुशासन, वातावरणमैत्री, बालमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकुल, विपद् व्यवस्थापन, लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तरसम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ । यसैगरी सोही दफाको उपदफा (३) पालिकाले आफ्ना योजना बनाउँदा महिला बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने, लैङ्गिक समानता तथा समाजिक समावेशीकरण अभिबृद्धि हुने खालका योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ भनी उल्लेख गरेको छ ।

यसै गरी वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत तथ्यांक अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्यांक संकलन, विकास कार्य अन्तर्गत बालविवाह, बहुविवाह, लैङ्गिक हिंसा अन्त्य गर्ने आदि व्यवस्था गरिएको छ भने स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन अन्तर्गत योजना तर्जुमा प्रकृयामा महिला तथा पिछडिएको वर्गको सहभागितामा जोड दिइएको, योजना बनाउदा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना छनौटमा जोड दिदै लैससास प्रवद्र्घन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ ।

सन् २०१५ को सेप्टेम्बरमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्रसंघको साधारण सभाले २०१६ देखी २०३० सम्ममा हासिल गर्नुपर्ने दीगो विकासका १७ वटा लक्ष्य र १६९ वटा उप-लक्ष्यहरु पारित गरेको छ । दिगो विकासका लक्ष्यहरुले विशेष गरी हरेक व्यक्तिको स्वाभिमान, स्वतन्त्रता, समानताका साथै भोक, गरीबीको अन्त्य गर्दै शिक्षित तथा स्वस्थ जवन यापनका लागि परिकल्पना गर्दछ । यसका साथै यी लक्ष्यहरुले गरिबीको रेखामुनी रहेका बालबालिका, किशोरकिशोरी, महिला, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, यौनिक अल्पसंख्यक, पछाडि पारिएका समुदाय जस्तै दलित, जनजाति, आदिवासीहरुको आवश्यकताहरुलाई समेट्ने उद्देश्य राखेको छ । चरम गरीबीको अन्त्य गर्न, असमानता हटाउन, विभेदसँग लड्न र पछाडि परेका व्यक्ति र समुहको द्रुत गतिमा प्रगति गर्नका लागि कोही पनि पछाडी नछुट्न् भन्ने मुख्य सिद्धान्तलाई दिगो विकासका लक्ष्यले अंगिकार गरेको छ । दिगो विकास लक्ष्यले व्यक्तिको मर्यादालाई विकासको मुख्य आधारको रुपमा स्थापित गरेको छ । कोही पनि पछि नछुट्न् भन्ने अवधारणाले समावेशी र दिगो विकासका उपलब्धि र नतिजा प्राप्तिका लागि विशेषत परम्परागत रुपमा सिमान्तकृत, विपन्न र जोखिम अवस्थामा रहेका व्यक्ति र समुहलाई विकासको प्रकृयामा ल्याउने कुराको सुनिश्चित गर्दछ । दिगो विकास लक्ष्य सामाजिक, आर्थिक र वातावरणीय विकासको एक विश्वव्यापी अवधारणा हो । सन् २०३० सम्ममा सबै प्रकारका विभेदहरु उन्मुलन गरी समानता र न्यायमा आधारित समाजको आधार तयार गर्न आवश्यक पर्ने लक्ष्यहरु राखिएका छन् । दिगो विकासका लक्ष्यहरुले समानता र न्यायमा आधारित समाज, मानव, पृथ्वी, समृद्धि, शान्ति जस्ता सवालहरुको साझेदारी मार्फत संभव छ भनी प्रतिवद्धता जनाएको छ । लैङ्गिक समानता दिगो विकास लक्ष्य मध्येको एक महत्वपुर्ण लक्ष्य हो । जुन लक्ष्य नं. ५ मा राखिएको छ । यसका साथै लैङ्गिक समानता सबै लक्ष्यहरुमा मुलप्रवाहीकरण गरिएको छ यो क्रसकटिङ सवाल हो ।

पन्ध्रौ योजना (आर्थिक वर्ष २०७६÷०७७-२०८०÷०८१) को आधारपत्रमा (क) लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरण, ९ख) बालबालिका तथा किशोरकिशोरी (ग) जेष्ठ नागरिक (घ) अपाङ्गता भएका व्यक्ति (ड) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण (च) समावेशीकरण लगायतका विषयहरुलाई छुट्टै शीर्षकका रुपमा राखिएको छ ।

संविधानद्वारा प्रदत्त हकहरुको कार्यान्वयन गर्न तथा समानुपातिक समावेशीका आधारमा राज्य संरचनाका सबै अङ्गहरूमा महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, मजदूर, किसान, अपाङ्गता

भएका व्यक्ति, पिछडिएका वर्ग र क्षेत्र सबैलाई सहभागी गराउने संवैधानिक व्यवस्था गरिएको परिप्रेक्ष्यमा सामाजिक विविधता बीचको असमानता, सामाजिक बञ्चितिकरणका कारण सामाजिक समूहको विकास सूचकहरूमा भएको कमजोर अवस्था र सामाजिक, आर्थिक तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा रहेको पहँुचको अन्तरलाई न्यून गर्न आवश्यक रहेको देखिन्छ ।

२.अध्ययनको महत्व

पालिकाले लैंङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले पालिकाको लैससास क्षेत्रलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिएको छ । उपमहानगरपालिकाले वस्तीस्तरबाट योजनाहरुको छनौट देखि प्राथमिकिकरण हरेक चरणहरुमा लैंङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तरगत कार्यान्वयन गरिनु पर्ने क्रियाकलापहरुमा थप प्रभावकारिता ल्याउनको लागि पनि लैससास परिक्षणको आवश्यकता रहेको छ । नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषिक, धार्मिक, लैङ्गिक विभेद र सबै प्रकारका जातीय छुवाछूतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धि र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धी व्यवस्था प्रस्तावनमा नै उल्लेख गरिएको छ । तत् सन्दभमा यस इटहरी उपमहानगरपालिकाले तर्जुमा गर्ने निति, कार्यक्रम तथा बजेट, बार्षिक योजना तर्जुमा प्रकृया, आयोजना व्यबस्थापन तथा कार्यान्वयन, र अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने क्रममा संघीय, प्रदेश तथा स्थानीय सरकारले अवलम्वन गरेको राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक निति बमोजिम तय भएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण सम्बन्धि कार्यक्रमहरुको कार्यावन्यन के कस्तो अवस्थामा रहेको छ, के कस्ता पक्षहरु राम्रा छन्, के कस्ता पक्षहरु सुधार गर्नु पर्ने हुनसक्छ र कस्ता खालको कार्यक्रमहरु तर्जुमा गर्दा लैससास सम्बन्धि सवालहरु सम्बोधन गर्न सकिन्छ भनेर योजनाबद्व कार्ययोजना बनाएर अधि बढ्नको लागी यस बराहक्षेत्र नगरपालिकाले लैससासको हालको अवस्था मुल्याङ्कन तथा पहिचान गर्न स्व-लेखाजोखा गर्न आवश्यक ठहर गरेको छ ।

३.लैङ्गिक बजेट परीक्षणको उद्देश्यहरु

- नेपालको संबिधान २०७२, स्थानीय सरकार संञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको लैङ्गिक समानता सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण निर्देशिका २०७६ ले व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहले अङ्गिकार गरेको नीतिगत व्यवस्था र यसको कार्यान्वयनको अवस्थाको स्व-लेखाजोखा गर्न ।
- इटहरी उपमहानगरपालिका भित्र “लैससास” कार्यन्वयनको वर्तमान अवस्थाको बिश्लेषण गर्न ।
- इटहरी उपमहानगरपालिकाको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा “लैससास” का सबालहरुलाई समेट्न ।

- इटहरी उपमहानगरपालिकाको “लैससास” सम्बन्धित राम्रा पक्षहरुलाई अझ प्रभावकारी तवरले बढवा दिन ।
- इटहरी उपमहानगरपालिकाको “लैससास” सम्बन्धि सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुलाई बिषेश कार्ययोजना बनाएर सम्बोधन गर्न ।
- इटहरी उपमहानगरपालिकाको ऐन, नियम, नियावली, निति तथा कार्यक्रमहरुलाई “लैससास” मैत्री बनाउन ।
- लैससास दिगो विकासका लागी कार्य योजना बनाएर काम गर्न ।

४. लैङ्गिक परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरु

लैंङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्दा उपमहानगरपालिकाको उपलब्ध विभिन्न दस्तावेजहरुको अध्ययन गरिएको थियो । यस उपमहानगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, बार्षिक योजना तथा विभिन्न क्षेत्रगत कार्यक्रमहरुले लैससास क्षेत्रलाई कतिसम्म सम्बोधन गरेको छ भनेर अध्ययन गरिएको थियो । यसै गरि लैङ्गिक समताको सिद्धान्त, समविकासको सिद्धान्त, समावेशीकरणको सिद्धान्त तथा लैङ्गिक उत्तरदायित्वको सिद्धान्तलाई पालिकाको नीति तथा कार्यक्रमबाट आत्मसात गरिएको वा गरिनु पर्ने विषयहरुको अध्ययनको क्रममा खोजी भएको थियो । लैंङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यबिधि २०७८ ले तोकेका क्षेत्रहरुमा नीति, कानुन, योजना, संस्थागत व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्व मूल विषय क्षेत्र र यी क्षेत्र भित्र पर्ने पर्ने उपक्षेत्रहरु नीति कानूनमा समावेशिता, योजना तर्जूमा तथा कार्यान्वयन, वजेट तर्जूमा तथा कार्यान्वयन, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, कार्यप्रणाली समावेशी, समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, कार्य प्रणालीमा समावेशीकरण, वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता, तथ्यांक सक्तलन तथा व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, अनौपचारिक मूल्य, मान्यता, र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना, कानुनी साक्षरता, विपद् व्यवस्थापनमा समावेशिता, पूर्वाधार विकास, प्रजनन् स्वास्थ्य, शिक्षा कार्यक्रम, खानेपानी तथा सरसफाई, स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन, सुशासन, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, सूचना तथा संचार, अनुगमन तथा मूल्यांकन र समन्वय तथा सम्वन्ध विस्तार जस्ता उपक्षेत्रहरु यस लैससास परिक्षणका अध्ययन क्षेत्रहरु रहेका छन् । यसलाई तालिकामा यस अनुसार देखाइएको छ ।

यसै गरि लैङ्गिक समताको सिद्धान्त, समविकासको सिद्धान्त, समावेशीकरणको सिद्धान्त तथा लैङ्गिक उत्तरदायित्वको सिद्धान्तलाई गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमबाट आत्मसात गरिएको वा गरिनु पर्ने विषयहरुको अध्ययनको क्रममा खोजी भएको थियो । लैंङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यबिधि २०७८ ले तोकेका मूल विषय क्षेत्रहरुलाइ निङ्गन अनुसार तल राखिएको छ

१ नीति, कानुन र योजना

- नीति रकार्यमा समावेशी सहभागिता
- योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन
- बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन

२ संस्थागत व्यवस्था

- कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व
- कार्यप्रणाली समावेशी
- ड्समिति उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व
- बित्त ब्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता
- तथ्याङ्क संकलन तथा ब्यवस्थनपन

३ मानव संसाधन तथा क्षमता विकास

- मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
- अनौपचारिक मूल्यमान्यता र कुसस्कार बिरुद्ध जनचेतना
- कानुनी साक्षता
- बिपतब्यवस्थापनमा समावेशीता

४ सेवा पवाह

- पूवाधार विकास
- प्रजनन् स्वास्थ्य
- शिक्षा कार्यक्रम
- खानेपानी तथा सरसफा
- स्वरोजगार तथा आयआर्जन
- बजार ब्यवस्थापन

५ सुशासन तथा उत्तरदायित्व

- सुशासन
- उत्तरदायित्व जवाफदेहिता
- सूचना तथा संचार

- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- समन्वय सम्बन्ध बिस्तार

यी माथी उल्लेख गरेका क्षेत्रहरु लैससास अन्तर्गत पर्दछन् ।

यी क्षेत्र भित्र पर्ने उपक्षेत्रहरु नीति कानूनमा समावेशिता, योजना तर्जूमा तथा कार्यान्वयन, वजेट तर्जूमा तथा कार्यान्वयन, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व, कार्यप्रणाली समावेशी, समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, कार्य प्रणालीमा समावेशीकरण, वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता, तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्थापन, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, अनौपचारिक मूल्य, मान्यता, र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना, कानुनी साक्षरता, विपद् व्यवस्थापनमा समावेशिता, पूर्वाधार विकास, प्रजनन् स्वास्थ्य, शिक्षा कार्यक्रम, खानेपानी तथा सरसफाई, स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन, सुशासन, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, सूचना तथा संचार, अनुगमन तथा मूल्यांकन र समन्वय तथा सम्वन्ध विस्तार जस्ता उपक्षेत्रहरु यस लैससास परिक्षणका अध्ययन क्षेत्रहरु रहेका छन् ।

५.लैङ्गिक परीक्षणको विधि र तरीका

लैंगिक परिक्षणका लागि यस इटहरी उपमहानगरपालिकासँग प्रारम्भिक समन्वय पश्चात पालिकामा आइ लैंङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण निर्देशिका २०७८ मा उल्लेख भए अनुसार ३ वटा चरणहरु पार गरि कार्य सम्पन्न गरिएको छ । जसलाई निम्न अनुसार चरणबद्ध उल्लेख गरिएको छ ।

क तयारी चरण

यस तयारी चरणमा सर्वप्रथम प्रमुख सहजकर्ताबाट पालिकामा आई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र उपप्रमुखसँग अन्तरक्रिया गरि लैंङ्गिक परिक्षणका लागि आवश्यक पर्ने दस्तावेजहरु संकलन गर्ने कार्य गरिएको थियो भने सो क्रममा निर्देशिकामा उल्लेख भए अनुसार इटहरी उपमहानगरपालिकाका उपप्रमुखको नेतृत्वमा ५ सदस्यीय कार्यदल गठन गरि लैंगिक परिक्षणका लागि आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण तयारीका कामहरु सम्पन्न गरिएको थियो ।

इटहरी उपमहानगरपालिकामा पालिकाका उपप्रमुख लक्ष्मी गौतमको संयोजकत्वमा ५ सदस्यीय कार्यदल गठन गरिएको छ। जसलाई तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

क.सं	नाम	पद	कैफियत
१.	श्री लक्ष्मी गौतम	संयोजक (उपप्रमुख)	
२.	श्री माया राई	सदस्य (सामाजिक विकास शाखा प्रमुख)	
३.	श्री कुमारी न्यौपाने	सदस्य (महिला वडा सदस्य)	
४.	श्री कुमारी विश्वकर्मा	सदस्य (दलित वडा सदस्य)	
५	श्री नविरा खातुन	सदस्य (महिला सदस्य)	

त्यस्तै गरी इटहरी उपमहानगरपालिकाको नगरप्रमुखको संयोजकत्वमा ९ सदस्य रहेको लैससास कार्यान्वयन समिति गठन गरिएको छ । जसको काम उपमहानगरपालिकामा लैससास कार्यान्वयनको अवस्थाको विश्लेषण गर्ने र कार्यानवयनमा जोड दिनेछ ।

इटहरी उपमहानगरपालिकामा पालिकाका नगरप्रमुख श्री द्धारिकालाल चौधरीको संयोजकत्वमा ९ सदस्यीय कार्यान्वयन समिती गठन गरियो । जसलाई निम्न अनुसार तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

क.सं	**नाम**	**पद**	**कैफियत**
१.	श्री द्धारिकालाल चौधरी	संयोजक (नगरप्रमुख)	
२.	श्री लक्ष्मी गौतम	सदस्य (उपप्रमुख)	
३.	श्री रामचरित्र मेहता	सदस्य (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत)	
४.	श्री धनमाया वि.क.	सदस्य (दलित महिला सदस्य)	
५.	श्री इन्दिरा राई	सदस्य (महिला सदस्य)	
६.	श्री दिनेश चौधरी	सदस्य (कार्यपालिका सदस्य)	
७.	श्री राजु केसी	सदस्य(नागरीक समाज)	
८.	श्री कमला खडका	सदस्य (महिला सञ्जाल)	
९.	श्री कर्ण विक्रम लिम्बु	सदस्य (सामाजिक संघ संस्था)	

यसका साथै पालिकाबाट बार्षिक योजना, क्षेत्रगत योजना, वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, चौमासिक÷बार्षिक समिक्षा, विकास बुलेटिन, पालिकाको प्रोफाइल आदि दस्तावेजहरु संकलन गरिएका थिए । यी दस्तावेजहरु अध्ययन गरि कार्यान्वयन चरणमा छलफल गर्ने र सहभागीहरुलाई संकेतहरुमा अंक प्रदान गर्न सहज हुने गरि प्रशिक्षण गर्न तयारी गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त कार्यशाला सञ्चालनका लागि आवश्यक पर्ने सामाग्रीहरु व्यवस्थापन गर्ने, संकेतहरु प्रिन्ट आउट गर्ने कार्य पनि गरिएको ।

ख कार्यान्वयन चरण

प्रारम्भिक सूचना संकलन

यस उपमहानगरपालिकामा लैंङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका लागि भए गरेका कार्य प्रगतिहरुका विषयमा जानकारी लिनका लागि प्रमुख टिम लिडर र टीम सदस्यले उपप्रमुख र सूचना अधिकारीसँग प्रत्यक्ष छलफल गरि सूचनाहरु संकलन गरिएको थियो ।

लक्षित वर्गसँग छलफल

उपमहानगरपालिकाले विकासमूलक गतिविधिहरु सञ्चालन गर्ने क्रममा महिला, बालबालिका र अन्य लक्षित वर्गलाई के कसरी समेटेर लिएको छ भन्ने विषयमा जानकारी लिनका लागि टिमलिडरले स्थानीय तहका लक्षितवर्गलाई विकासको मूलधारमा ल्याउनका लागि भइरहेका पहलहरुका विषयमा छलफल गरिएको थियो ।

कार्यशाला सञ्चालन

यस उपमहानगरपालिकामा कार्यरत कर्मचारीहरु र पदाधिकारीहरुसँग अन्तरक्रियात्मक छलफल गर्ने र सो को आधारमा सहभागीहरुले लैंङ्गिक परिक्षण गर्ने उद्‌देश्यले टिमलिडरको नेतृत्वमा कार्यशाला सञ्चालन गरिएको थियो । यसका लागि सवै सहभागीहरुलाई भौतिक दूरी कायम गरि प्रशिक्षण दिएर उनीहरुलाई लैंङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण निर्देशिका २०७८ ले व्यवस्था गरे लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण किन र कसरी भन्ने विषयमा अनुशिक्षण गरिएको थियो ।

SWOT Analysis

लैंङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका क्षेत्रमा नगरपालिकामा भएका अभ्यासहरुमा सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्ष, अवसर र चुनौतीहरुका विषयमा समूह छलफल गरिएको थियो ।

समूह विभाजन र प्रश्नावलीहरुमा अंक प्रदान

लैससास कार्यविधि २०७८ अनुरुपका मूल विषय वस्तु अनुसार सहभागीहरुलाई एकमुष्ठ प्रश्नावलीहरुमा सामूहिक छलफल गरि सहमतिमा अंक प्रदान गर्न सहजीकरण गरिएको थियो । यदि उनीहरुले प्रश्नावलीमा भएको निर्देशिका अनुसार १ वा ०.५ अंक प्रदान गरेमा त्यसका लागि सहयोगी प्रमाणहरु के के हुन आवश्यक छ भन्ने विषयमा सहजकर्ताबाट स्पष्टरुपमा सहजीकरण गरिएको थियो ।

माकुरी जालो तयार

अंक प्रदान गरे पश्चात उनीहरुले दिएको अंकको आधारमा माकुरी जालो तयार गरिएको थियो र सो को आधारमा सहभागीहरुलाई लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा नगरपालिकाले गरेका पहलहरुमा आधारित भइ सवल पक्ष, सुधारात्मक पक्षको विश्लेषण गरिएको थियो । लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणमा अनुसार आगामी दिनमा गर्ने कार्ययोजना तयार

माकुरी जालोमा प्राप्त परिणामका आधारमा सवल पक्षहरुलाई अझ राम्रो गर्दै जाने र सुधार गर्नु पर्ने पक्षलाई समेट्ने गरि बार्षिक कार्ययोजना तयार गरिएको छ । यस कार्ययोजनामा गर्नु पर्ने काम, जिम्मेवारी, समय र लागत अनुमान गरिएको छ ।

प्रतिवेदन चरण

सहभागीहरुले प्रश्नावलीहरुमा दिएको अंकको आधारमा माकुरी जालो तयार गरिएको थियो भने सो माकुरी जालो सहभागीहरुसँग प्रस्तुत गरेर सवल पक्ष र सुधारात्मक पक्षहरुलाई औंल्याइ सवल पक्षहरुलाई अझ राम्रोसँग अगाडि बढाउन र सुधारात्मक पक्षहरुलाई कार्यान्वय गर्नका लागि काम, जिम्मेवारी, समय सीमा र अनुमानित लागतको आधारमा कार्ययोजना तयार गर्ने काम सम्पन्न गरियो । सो आधारमा समग्र लैंङ्गिक परिक्षणको प्रक्रियालाई दस्तावेजीकरण गर्ने उद्देश्यले कार्य सम्पन्न प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरियो ।

६ लैङ्गिक परीक्षणका सहभागीहरु

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तालिममा इटहरी उपहमहानगरपालिकाका उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, सदस्यहरु, कर्मचारीहरु विभिन्न शाखाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरुको सहभागिता रहेको थियो । यस पालिकामा सहभागीहरुको समावेशी सहभागिता रहेको थियो जसलाई निम्न अनुसार तल उल्लेख गरिएको छ ।

सहभागीको विवरणः

क्र. स.	नाम	पद	सम्पर्क नं	लिङ्ग			सामाजिक समावेशिकरण						
				म	पु	अन्य	बा. क्षे. ठ.	जनजाति पहाड /तराई	दलित पहाड/ तराई	मधेशी	मुस्लम	अन्य पछाडि परेका सुदाय हरु	अपाङ्गता भिए का० यक्ति हरु
ज्ञ	लक्ष्मी गौतम	नगर उपप्रमुख	९८५२०६६८८८	√			√						
द्द	माया राई	प्रमुख शामाजिक विकास शाखा	९८५२०५६०९८	√				√					
घ	इन्द्र बहादुर चौहान	शाखा प्रमुख	९८४२०५९२२०		√		√						
द्ध	गंगामाया अधिकारी	अधिकृत (कृषि शाखा)	९८४२९२८३२४	√			√						
छ	भगिरथ संजेल	अधिकृत छैठौं	९८४२३२५४९८		√		√						
ट	कुमारी न्यौपाने	महिला सदस्य	९८४२२८२७३३	√			√						
ठ	हरीमाया वि.क	महिला सदस्य	९८२५३७६८९१	√					√				
ड	विष्णुमाया नेपाली	महिला सदस्य	९८०४३८५१२४	√					√				
ढ	कुमुद कुमार थरुनी	महिला सदस्य	९८१४३७२४३२	√				√					
ज्ञण	घनश्याम सिग्देल	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८५७६२४०८१		√		√						
ज्ञज्ञ	दिपक गौतम	वडा अध्यक्ष	९८५७६२४१८१		√		√						
ज्ञद्द	भगवानलाल शाह	वडाअध्यक्ष	९८५२०५४५५१		√					√			
ज्ञघ	सुर्य प्रसाद सुवेदी	उपसचिव	९८५२०७०१११		√		√						
ज्ञद्ध	डा.सुभाषचन्द्र चौधरी	पशु विकास अधिकृत	९८६७६९६१०१		√			√					
ज्ञछ	ओसन कुमार चौधरी	सूचना प्रविधि अधिकृत	९८४११८४८६३		√			√					
ज्ञट	सुमा राई	वडा सदस्य	९८४२५०६२६०	√				√					
ज्ञठ	बन्दना न्यौपाने	वडाध्यक्ष	ढडछठडठढण्ट		√			√					
ज्ञड	मिना अधिकारी	अधिकृत	९८४१८२४०६५	√			√						
ज्ञढ	रविन भुजेल	सव इन्जिनियर	९८०४३४०२६८		√			√					

द्ण	चन्द्र कुमारलाल कर्ण	बरिष्ठ कविराज	९८५२०६११२१		√					√			
द्ज्ञ	मीना धिमाल	बरिष्ठ उद्यम विकास अधिकृत	९८५७८७७००९	√				√					
द्द	चन्द्र प्रसाद भट्टराई	वडाअध्यक्ष	९८६६८३९०७३		√		√						
द्घ	युवराज भट्टराई	कर्मचारी	९८६६२०६५२३		√		√						
द्ध	शुशिला कार्की	अधिकृत	९८६२१३३३६५	√			√						
द्छ	उमा दाहाल	अधिकृत	९८४२२३५२६१	√			√						
द्ट	निश्चल पोखरेल	वडा अध्यक्ष	९८४२१२२९९४		√		√						
द्ठ	यमनाथ दाहाल	स्वकीय सचिव	९८५२०५७२२४		√		√						
द्ड	प्रकाश राई	कार्यालय सहयोगी	९८४७८५९१३६		√			√					
द्ढ	विन्दा दाहाल	सहयोगी	९८४२४४१७१३	√			√						
घण	अरुणा थारु	सहजकर्ता	९८४१७६०९४४	√				√					
घज्ञ	रीमा बि.सी. भण्डारी	टिम लिडर	९८४७०५१२४२	√			√						
	जम्मा			१५	१६		१७	१०	२	२	०	०	०

जनप्रतिनिधिको संख्याः ११ **कर्मचारीको संख्याः.१८** **अन्य सहभागीको संख्याः.२**

तथ्याङ्क प्रस्ततुतीकरण खण्ड

७. तथ्यांक प्रस्ततुतीकरण र व्याख्या विभिन्न तालिकाहरुमा

सुनसरी जिल्लामा अवस्थित इटहरी उपमहानगरपालिकामा २० वटा वडाहरु रहेका छन् । यस नगरपालिकाको पूर्वमा मोरङ जिल्लाको सुन्दर हरैँचा नगरपालिका, पश्चिममा रामधुनी नगरपालिका, उत्तरमा धरान उपमहानगरपालिका र दक्षिणमा दुहवी नगरपालिका, गढी गाउँपालिका र इनरुवा नगरपालिकासँग सिमाना जोडिएको छ ।

इटहरी उपमहानगरपालिकाको लैससासको हिसावले गरिएको तथ्यांकको विवरण

सुनसरी जिल्लामा अवस्थित इटहरी उपमहानगरपालिका प्रदेश नं. १ अन्तरगतको तराई विशेषता बोकेको नगरपालिका हो । साविकका इटहरी नगरपालिका, खनार गाविस, पकली गाविस, एकम्बा गाविस र हाँसपोसा गाविस मिलाएर २०७१।८।१६ मा गठन गरिएको यस इटहरी उपमहानगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण,राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता, विकास संभावनाहरुलाई देहाय बमोजिमका शिर्षकहरुमा व्याख्या गरिएको छ । इटहरी उपमहानगरपालिका भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले २६.६२ डिग्री देखि २६.७४ डिग्री उत्तरी अक्षांश र ८७.२३ रहेको ।

डिग्रीदेखि ८७.३२ डिग्री पुर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । यहाँको अधिकतम तापक्रम २० देखि ३८ डिग्री सेन्टिग्रेड र न्यूनतम तापक्रम १९ देखि २४ डिग्री सेन्टिग्रेडसम्म रहेको छ भने वार्षिक सरदर वर्षा २१० से.मि. रहेको छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा मोरङ जिल्लाको सुन्दर हरैँचा नगरपालिका, पश्चिममा रामधुनी नगरपालिका, उत्तरमा धरान उपमहानगरपालिका र दक्षिणमा दुहवी नगरपालिका, गढी गाउँपालिका र इनरुवा नगरपालिकासँग सिमाना जोडिएको छ । यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल ९३.७९ वर्ग किलोमिटर छ जुन सुनसरी जिल्लाको कुल क्षेत्रफल १२५७ वर्ग किमीमध्ये ७.४६ प्रतिशत भुभाग हो । वडा अनुसार नगरपालिकाको क्षेत्रफल यस अनुसार रहेको छ ।

प्रशासनिक विभाजनको हिसावले प्रदेश नं १ रहेको कोशी अञ्चल,सुनसरी जिल्ला र सदरमुकाम इनरुवा रहेको छ । यस पालिकाका जम्मा २० वडा वडा संख्या रहेका छन् । भाषा र धर्मका हिसाबले बोलिने मुख्य भाषाहरु ः नेपाली, थारु, मैथिली, राई, लिम्बु, नेवारी, तामाङ्ग, सुनुवार, हिन्दी रहेको छ भने धर्मको हिसाबले किराँत, हिन्दु, बौद्ध, मुस्लिम, क्रिश्चीयन आदि रहेको छ ।

यस पालिकामा मुख्य जातजातिहरुमा ब्रामण, क्षेत्री, नेवार, राई लिम्बु, थारु, गुरुङ्ग, तामाङ्ग, मुसहर, मुसलमान सार्की, दमाई, कामी, सेर्पा, मल्लिक(डुम), चमार आदि रहेका छन् । यस पालिकामा मुख्य चार्डपर्व र मेलाः चाडपर्वः वडादशैं, भाइटिका, तीज, होली, श्रीकृष्णा जन्म अष्टमी, बुधपूर्षिमा, ल्होसार, छैट, रामनवमी, इद, वकरिद, रमजान, उभौली, उधौली, महपूजा, सिठीनख आदि जात्राहरुः सिरुवा मेला (कचना महादेव इटहरी ४), जितिया, चौठी चाँन्द, एकादशी, गोठाले, सुखराती (दिवाली), सिरुवा, होली आदि मनाउने गरिन्छ ।

अन्य दर्शनीय स्थलहरु र तालतलैयाः इटहरी वडा नं.२ र ३ को सिमानामा पर्ने प्राकृतिक मनोरम तालतलैयाहरु रहेका छन्, काव्यबाटीका ः इटहरी वडा नं. ५ मा रहेको कलात्मक भ्रमण स्थाल। मेचीकाली पोखरी, इटहरी नगरपालिकाको प्राङ्गणमा रहेको यस पोखरीको वीचमा रहेको सिसमहल अनौठो प्राकृतिक दर्शनीय स्थल छ । डुंगा विहार सशुल्क माछा मार्न पाउने ब्यवस्था यसका थप विशेषता रहेका छन् ।

कृष्ण प्रणामी धार्मीक वन बुढीखोलाको किनारमा अवस्थित, कृष्ण प्रणामी मन्दिर धार्मीक वन मानव धर्म सेवा मन्दिर, आइतबारे बप्तिस चर्च, तरहरा कृषि फर्मः ब्यवस्थित कृषि प्रणालीका लागि हेर्नलायक स्थल,मठ मन्दिर कृष्ण प्रणामी मन्दिर, राधाकृष्ण शिव मन्दिर, दक्षिणकाली मन्दिर, मनकामना मन्दिर, तलाउ भित्रको बुढासुब्बा मन्दिर यस पालिकाका प्रमुख विशेषताहरु हुन ।

वडा नं.	नेपाली	मैथली	भोजपुरी	थारु	हिन्दी	उर्दु	वान्तवा	चाम्लिङ्ग	लिम्बु	तामाङ्ग	अन्य	जम्मा
१	५३७२	२२३	०	१३३२	१	१८२	५	१	१५	२७	१०९	७२६७
२.	१४३५७	४३	१	४११	४	०	११६	३९	४५	९१	३७९	१५५८६
३	६१७९	१८	२	३८	२	०	०	०	२	०	७	६२४८
४	१४३१०	३७३	७१	४०३	६२	७	३१३	१०५	३४१	१६८	५४०	१६६९३
५	१५८७३	३११	३२	५९३	२५	९	५८	१७	३३	२३	१२	१६९८६
६	४२५८	२०७	३८	३४	१२४	२२	२९	१०	३५	९	२१७	४९८३
७	२२३१	५१४	६	१६०७	१५	०	३७	१७	२४	२१	३८	४५०२
८	४९८४	८८१	३१	१२८८	५२	३५	२३	२०	२३	६३	५३	७४५३
९	४९३०	५००	४४	२२३	१४६	१८	१४३	९	१०१	७८	४२	६२३४
१०	१९१०	१७८	१	२४११	२०	०	८१	१६	३६	११	२०७	४८७१
११	१२७१	३७८	३	१७२७	१४१	०	५	०	४	७	६०	३५९६
१२	२६८८	३६५	९	३८३	३९	१६	१९	१७	७	१२	३४९	३९०४
१३	३१८५	३५००	१९	१२२०	१४	०	०	०	१	०	२	७९४१
१४	७५८	५१७	२२	३४४६	६५६	४८	१	०	१	०	२७०	५७१९
१५.	९२	३२	०	२०६७	०	०	३	०	०	१	१	२१९६
१६	३६५६	१६२	१२	३२७७	६६	२९	७२	४१	२५	४१	२२	७४०३
१७	४६०३	१९६३	३३	२३७९	१९	६८९	१६	०	१४	४	११	९७३१
१८	१५४२	५८५	५२	२७२७	३	६४	१९	३६	४२	१२	२८	५२११
१९	७१४६	२५	१	१४४४	१	०	१८०	२०	२०	२८	१०४	८९६९
२०	११५०१	५	०	२२	५	१५	५६	१४५	४४	४९	१२२	११९६४
जम्मा	**११०८४६**	**१०७८०**	**३७७**	**२७१३३**	**१३९५**	**११३४**	**११७६**	**४९३**	**९१३**	**६४५**	**२५६५**	**१५७४५७**
प्रतिशत	**७०.४०**	**६.८५**	**०.२४**	**१७.२३**	**०.८९**	**०.७२**	**०.७५**	**०.३१**	**०.५८**	**०.४१**	**१.६३**	**१००.००**

यस पालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गर्दा यस पालिकाको नीति,कानून तथा योजनामा १०.५ अंक, संस्थागत व्यवस्थामा ११.५ अंक, मानव संशासनधन तथा क्षमता विकासमा ११.५ अंक, सेवा प्रवाहमा १३ अंक र सुशासन तथा उत्तरदायित्वमा १६ अंक प्राप्त भएको छ । पालिकाको समग्र अवस्थाको विश्लेषण गर्दा जम्मा पूर्णाङ्कनमा ६२.५ प्राप्त भएको छ ।

त्यसै गरी उपसूचकको हिसावले विश्लेषण गर्दा पालिकाले प्राप्त गरेको अंक नीति र कार्यमा समावेशीता सहभागितामा ५ अंक, योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा ४.५ अंक, बजेट तर्जुमा तथा कार्यानवयनमा १ अंक, कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व २.५ अंक, कार्य प्रणालीमा समावेशी २.५ अंक, समिती उपसमिती र कार्य दलमा प्रतिनिधित्व २ अंक, वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता २.५ अंक, तथ्यांक संकलन तथा व्यवस्गापनमा २ अंक जम्मा ११.५ , मानव संशाधन तथा क्षमता विकास ४ अंक, अनौपचारिक मुल्य मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना ३ अंक, कानूनी साक्षरता २.५ अंक विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता २ अंक (जम्मा ११.५) पूर्वाधार विकास ३ अंक, प्रजनन् स्वास्थ्य ३ अंक शिक्षा कार्यक्रम ३.५ अंक, खानेपानी तथा सरसरफाई २ अंक, स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन २ अंक (जम्मा १३ं अंक) ,सुशासन ४ अंक, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता ३.५ अंक, सूचना तथा संचार १.५

अंक, अनुगमन तथा मूल्यांकन २.५ अंक, समन्वय र सम्बन्धविस्तार २.५ अंक गरी (जम्मा १६ अंक) समग्र विश्लेषण गर्दा ६२.५ अंक प्राप्त गरेको छ ।
विशेष खण्ड

८. लैङ्गिक परीक्षणको विश्लेषणका औजारहरु

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका लागि कार्यविधिमा उल्लेख गरिएका प्रमुख ५ वटा मूल शीर्षक विषयवस्तु र ती विषयवस्तुका पनि थप उपशीर्षक विषयवस्तुका १०० सुचकहरुमा सहभागीहरुले उपलब्ध गराएको अंकका आधारमा प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरिएको थियो । ती सूचकहरुमा अंक प्रदान गर्दा सहभागीहरुले कस्तो अवस्थामा पूर्णाङ्क अर्थात १ अंक दिने, कस्तो अवस्थामा ०.५ अंक दिने र कस्तो अवस्थामा ० अंक दिने भन्ने विषयमा सहभागीहरुलाई स्पष्ट हुने गरि सहजीकरण गरिएको हुँदा अंक प्रदान गर्ने प्रणाली व्यवस्थित एवम् वैज्ञानिक छ । यसरी सहभागीहरुले उपलब्ध गराएको अंकको आधारमा माकुरी जालो प्रयोग गरिएको थियो । यसका अतिरिक्त पालिकाले लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको क्षेत्रमा के कस्ता कामहरु गरिरहेको छ र अव अरु के कस्ता कामहरु गर्न सकेको खण्डमा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण निर्देशिकाले उल्लेख गरेका प्रावधानहरुको सम्वोधन हुन्छ भन्ने कुरा पत्ता लगाउन **SWOT** विश्लेषणको अभ्यासलाई पनि लैंगिक परिक्षणको औजारको रुपमा प्रयोग गरिएको थियो ।

विश्लेषणका औजारहरु

लैससास परिक्षण विश्लेषणका औजारहरु:

- दस्तावेज समिक्षा
- प्रमुख व्यक्तिहरुसँग छलफल
- कार्यशाला संचालन
- मुल्यांकन सुचक
- माकुरे जालो तथा विभिन्न तालिका प्रस्तुत
- सवल पक्ष, कमजोर पक्ष, अवसर र चुनौती SWOT analysis
- कार्ययोजना तयार
- प्रतिवेदन तयार

९. लैङ्गिक परीक्षणबाट आएका मुख्य उपलब्धी प्राप्तीहरु

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण गरिसकेपछि पालिका मार्फत सञ्चालन भइरहेका विभिन्न क्रियाकलापहरुमा लैंगिक संवेदनशीलताको अभ्यासको अध्ययन तथा पृष्ठपोषण प्राप्त भएको छ । उपमहानगरनगरपालिकाले अवलम्वन गरेको लैससास नीति तथा कार्यक्रमहरुको अन्तराल विश्लेषण गरि नयाँ कार्यक्रमहरु सहितको कार्य योजना तयार गरिएको थियो । आगामी दिनमा पालिकालाई लैंङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमैत्री वनाई थप सशक्तिकरणका कार्यक्रम

सञ्चालन गर्नका लागि पनि परिक्षणले मार्ग प्रशस्त गरेको छ । मुख्यतया लैससास परिक्षण पश्चात निम्नानुसार उपलब्धीहरु तथा प्राप्तीहरु पहिचान भएका छन ः

- निर्णय प्रक्रियामा महिला सहभागिता बढाउनका लागि विभिन्न योजना अन्तरगतका उपभोक्ता समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने महिलाहरुको अर्थपूर्ण सहभागिता राम्रो रहेको देखिन्छ ।
- जातिय छुवाछुतका विषयमा कार्यक्रम संचालन गरेको पाइयो ।
- बञ्चितिकरण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको लागि विशेष कार्यक्रम तथा बजेटको ब्यवस्था एकीकृत रुपमा गरेको ।
- महिला अधिकार स्थापना र महिलामाथि हुने हिंसा विरुद्धको विभिन्न दिवस र अभियान जस्तै महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, जातिय विभेद विरुद्धका अभियान, बाल विकाह विरुद्धका अभियानहरु संचालन गर्ने गरेको छ ।

१०. लैससास बजेट परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

इटहरी उपमहानगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक परिक्षण गरिसकेपछि प्रमुख ५ वटा मूल विषय र २२ वटा उपविषयका १०० वटा सुचकहरुले प्राप्त गरेको अंकलाई विश्लेषण गरि छलफल गरिएको थियो । यस आधारमा लैंगिक परिक्षणमा पालिकाको अवस्था यस प्रकार देखिएको छ ।

१०.१. लैङ्गिक परीक्षण पश्यात सूचकहरुले प्राप्त गरेका अंक

मूख्य विषयको मूल्यांकन			
सि.नं.	**मूल विषय**	**अंक**	**प्राप्ताङ्ग**
१	नीति कानून योजना	२०	१०.५
२	संस्थागत व्यवस्था	२०	११.५
३	मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	२०	११.५
४	सेवा प्रवाह	२०	१३
५	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	१६
	जम्मा	१००	६२.५

इटहरी उपमहानगरपालिकाको २ दिने लैससास कार्यशालामा ५ बटा मुलशीर्षक, २२ बटा उपशीर्षक र १०० वटा प्रश्नावलीहरुका आधारमा पालिकाको विश्लेषण गर्दा सूचकहरुले निम्न अनुसारको अंक प्राप्त गरेका छन जसलाई निम्न अनुसार तालिकामा तल उल्लेख गरिएको छ ।

क्र.स.	**सूचक र उप- सूचकहरु**	**पूर्णाङ्क**	**कुल प्राप्ताङ्क**

१	१.१.१.= १,१.१.२.= १, १.१.६.= १, १.१.७.= १, १.२.२.= १, १.२.३.= १, १.२.४.= १, १.२.८.= १, १.३.१.= १ १.१.३.= ०.५, १.१.४.= ०.५, १.१.५.= ०, १.१.८.= ०, १.२.१.= ०, १.२.५.= ०, १.२.६.= ०, १.२.७.= ०.५, १.३.२.= ०, १.३.३.= ०, १.३.४.= ०	२०	**१०.५**
२	२.२.२.= १, २.२.३.= १, २.३.१.= १, २.४.१.= १, २.४.२.= १, २.५.१.= १, २.५.४.= १ २.१.१.= ०.५, २.१.२.= ०.५, २.१.३.= ०.५, २.१.४.= ०.५, २.२.१.= ०, २.२.४.= ०.५, २.३.२.= ०.५, २.३.३.= ०, २.४.३.= ०, २.४.४.= ०.५, २.५.२.= ०, २.५.३.= ०	२०	११.५
३	३.१.१.= १,३.१.४.= १, ३.२.१.= १, ३.२.२.= १, ३.२.३.= १, ३.२.४.= १, ३.४.२.= १, ३.१.२.= ०, ३.१.३.= ०, ३.१.५.= ०, ३.१.६.= ०, ३.१.७.= ०, ३.१.८.= ०, ३.३.१.= .०.५, ३.३.२.= ०.५, ३.३.३.= ०.५, ३.३.४.= ०, ३.४.१.= ०, ३.४.३.= ० .५, ३.४.४.= ० .५	२०	११.५
४	४.१.२.= १, ४.१.३.= १,४.२.१.= १, ४.२.२.= १, ४.२.३.= १, ४.२.४.= १, ४.३.१.= १, ४.३.२.= १, ४.३.३.= १, ४.४.३.= १ ४.१.४.= ०.५, ४.२.२.= ०, ४.३.४.= ०.५,४.४.१.= ०.५, ४.४.२.= ०.५, ४.४.४.= ०, ४.५.१.= ०.५, ४.५.२.= ०.५, ४.५.३.= ०.५, ४.५.४.= ०.५	२०	१३
५	५.१.१.= १, ५.१.२.= १, ५.१.३.= १, ५.२.२.= १, ५.२.४.= १, ५.३.१.= १, ५.३.३.= १, ५.४.२.= १, ५.४.२.= १,५.४.४.= १, ५.५.१.= १, ५.५.२.= १, ५.५.३.= १, ५.५.३.= १ ५.१.४.= ०.५, ५.२.१.= ०.५, ५.२.३.= ०.५, ५.४.१.= ०.५, ५.४.३.= ०	२०	१६
	जम्मा	१००	६८

इटहरी उपमहानगरपालिकाले २२ वटा उपसूचकहरु विशलेषणबाट प्राप्तांकलाई तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

सूचक	उप- सूचकहरु	पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क
१. निति, कानून, योजना	निति र कार्यमा समावेशिता सहभागीता	८	५.
	योजना तर्जुमा तथा कार्यन्वयन	८	४.५
	बजेट तर्जुमा तथा कार्यन्वयन	४	१
	जम्मा	**२०**	**१०.५**
२.संस्थागत व्यवस्था	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.५
	कार्यप्रणाली समावेशि	४	२.५
	समिति उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२
	वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	२.५
	तथ्यङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन	४	२
	जम्मा	**२०**	**११.५**
३. मानव संसाधन तथा क्षमता बिकास	मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	८	४
	अनौपचारिक मुल्यमान्यता र कुसंस्कार विरुद्द जनचेतना	४	३
	कानुनी साक्षरता	४	२.५
	विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	२
	जम्मा	**२०**	**११.५**
४ सेवा प्रवाह.	पूर्वधार विकास	४	३
	प्रजनन् स्वास्थ्य	४	३
	शिक्षा कार्यक्रम	४	३.५
	खानेपानी तथा सरसफाइ	४	२
	स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	२
	जम्मा	**२०**	**१३**
५. सुशासन तथा उत्रदायित्व	सुशासन	४	४
	उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	३.५
	सुचना तथा संचार	४	१.५
	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	४	२.५
	समन्वय र सम्बन्धविस्तार	४	२.५
	जम्मा	**२०**	**१६**
	जम्मा	**१००**	**६२.५**

१०.२ लैङ्गक परीक्षण नतिजाको माकुरे जालो

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण आ.व.२०७७।०७८
माकुरी जालो (५ मुल विषय शिर्षक)

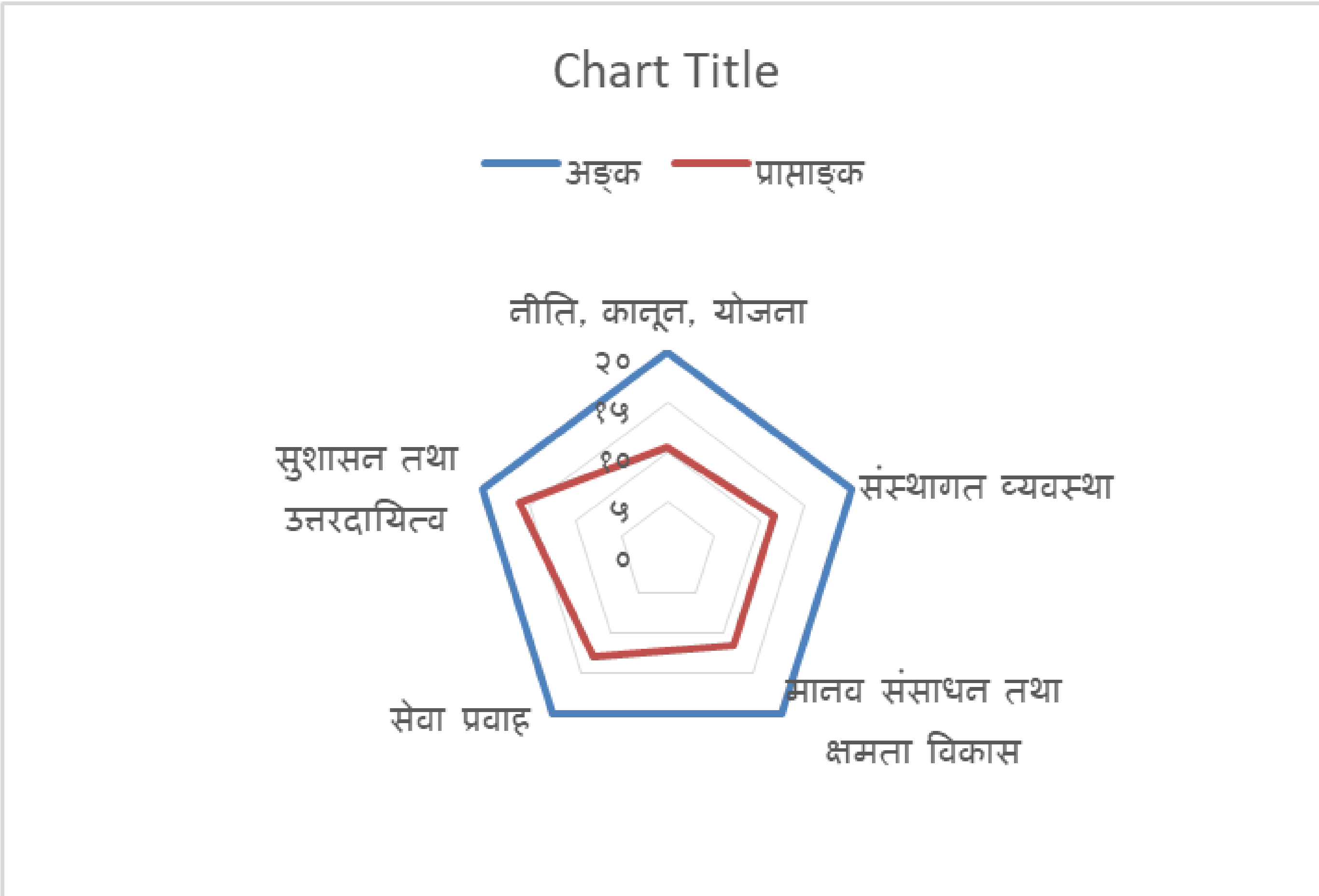

इटहरी उपमहानगरपालिका,सुनसरी
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण आ.व.२०७७।०७८
स्तम्भ चित्र विश्लेषण (५ मुल विषय शिर्षक)

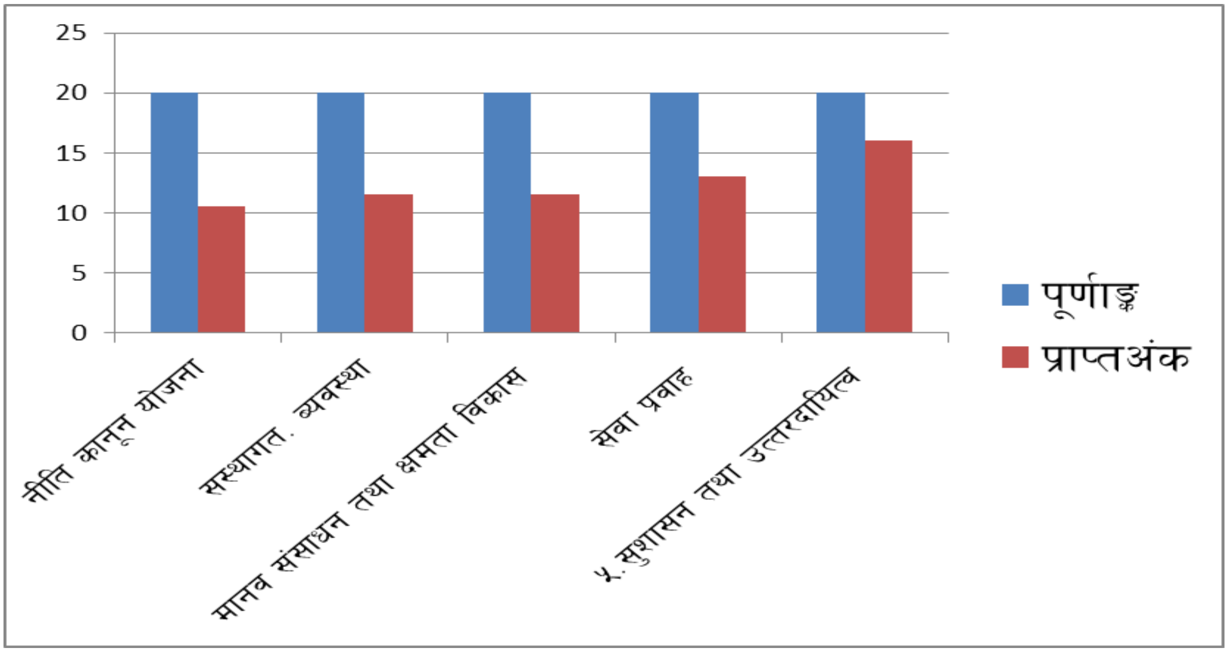

१०.३ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण परिक्षण आ.व.२०७७।०७८
स्तम्भ चित्र विश्लेषण (२२ उपसुचक)

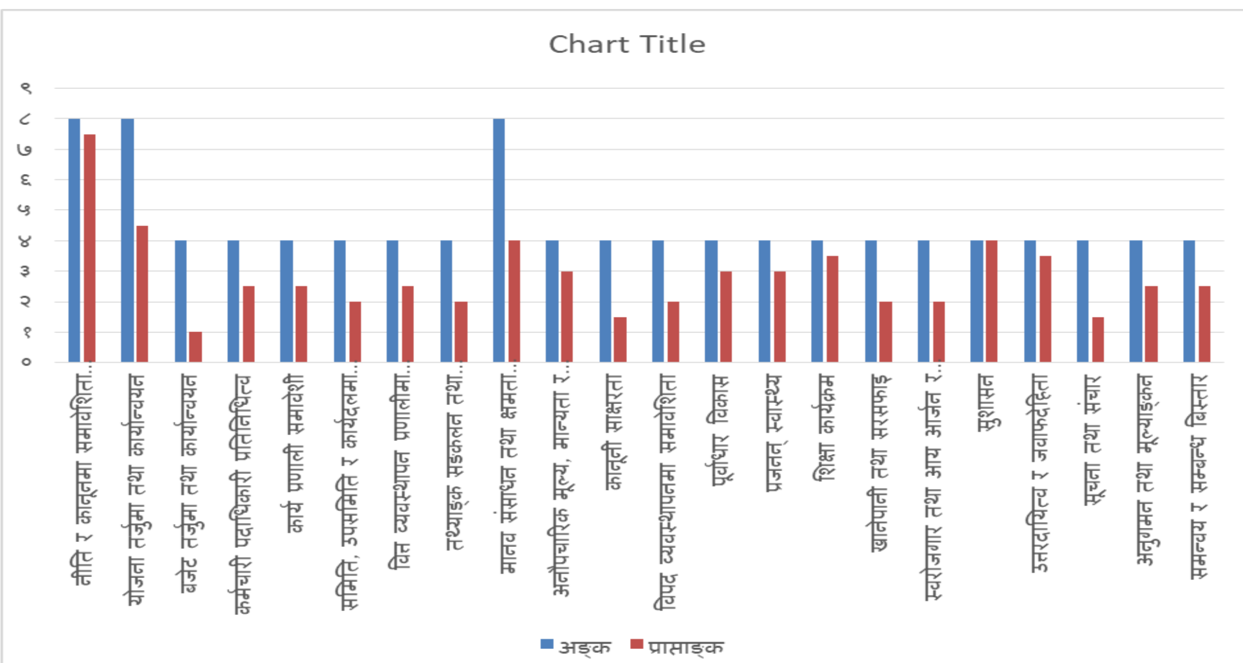

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण परिक्षण आ.व.२०७७।०७८
माकुरी जालो विश्लेषण (२२ उप विषय)

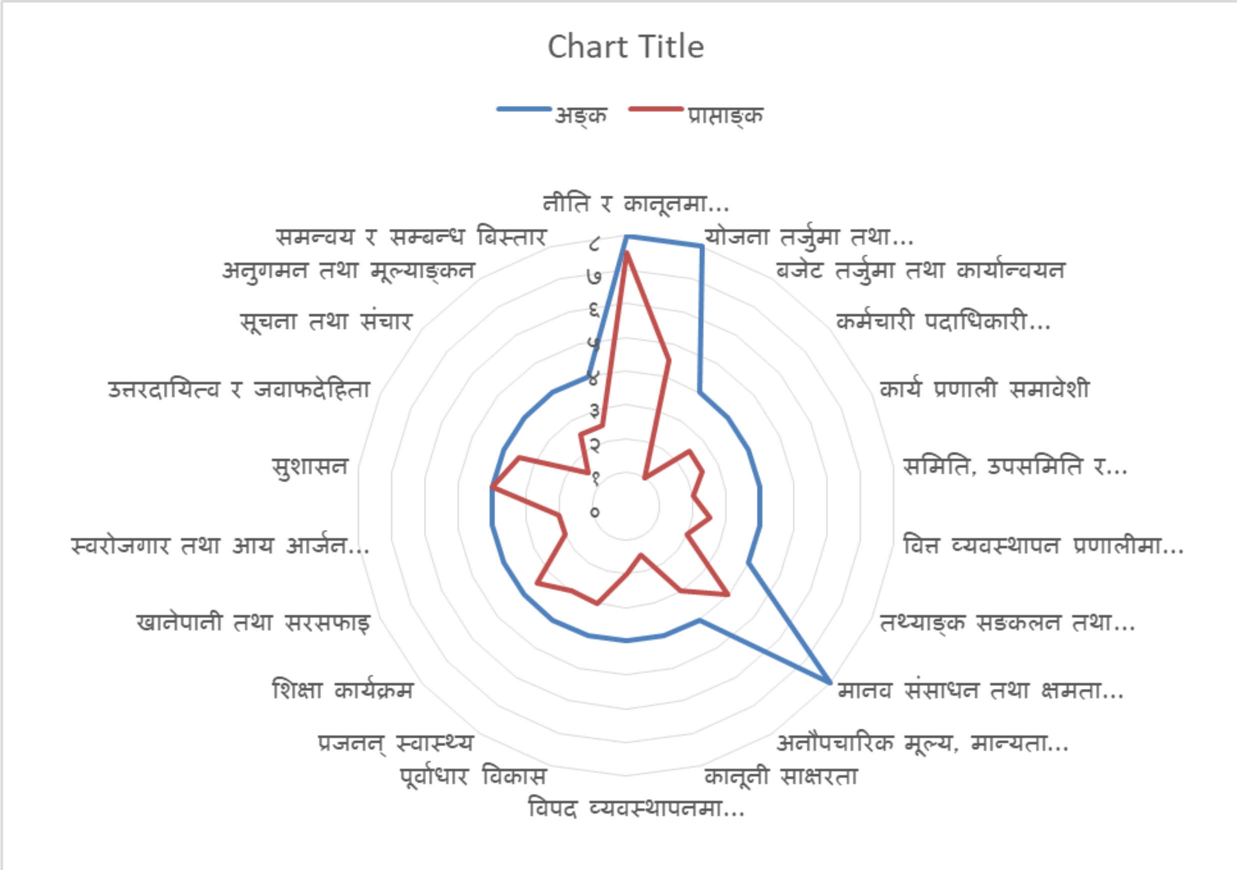

११. स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सवल पक्ष र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु

लैगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण परीक्षण -२०७८
सवल पक्ष, सुधारगर्नुपर्ने पक्ष, अवसर र चुनौती

मूल शिर्षक	सवल पक्षहरु	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	अवसर	चुनौती
निति, कानून र योजना	१.१.१.. १ स्थानीय तहको नीति तथा कानून निर्माणमो कार्यदिशाका लागि लैससासको दुष्टिकोणले कार्यटोली समावेशि रुपमा गठन गरी कार्यान्वयन गरेको ।	१.१.३.. ०.५ स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण विकासको हिसाबले नीतिहरु आंशिक रुपमा समाबेश गरिएको । १.१.४.. ०.५	१.१.३.. ०.५ स्थानीय तहका स्थानीय कानुन निति कार्यविधि नियामावली राजपत्रमा प्रकाशन गर्नु पर्ने १.१.४.. ०.५ निति बनाउनु पर्ने १.१.५.. ०	तालिम अभिमुखिकरण बजेट र दक्ष जनशक्तिको कमी हुनु । बजेट र दक्ष जनशक्तिको कमीका कारण बजेट र जनशक्तिको कमीका साथै यो विषयमा खासै संवेदनशिल नभएको कारण । लैससासलाई प्राथमिकतामा पार्न नसक्दा कार्यान्वयनमा समस्या

	१.१.२.. १ स्थानीय तहले आफुले निर्माण गरेका नीति, कानून र योजनाहरु जारी गर्नुपूर्व लैससासको हिसाबले सही भए नभएको लेखाजोख गर्ने अभ्यास गरेको । १.१.६.. १ बञ्चितीकरणमा पारिएका समुदायहरुलाई संघिय कानून बमोजिम विभेद र हिंसा उपर सुनुवाई हुने गरेको । १.१.७.. १ महिला र पुरुष बीच समान कामको लागि समान ज्यालामा विभेदन नभएको समान व्यवहार गरेको । १.२.२.. १ यस पालिकामा स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समितीले स्रोत निर्धारण तथ बजेट अनुमान गर्दा लक्षित वर्गलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी निर्धारण गर्ने गरेको समितीको माइनुन्यूट १.२.३.. १ बस्तीस्तरका योजनाहरु निर्माण गर्दा लक्षित वर्गको सक्रिय सहभागितामा गर्ने गरेको अध्यास छ ।	लक्षित वर्गको लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीति नभएको तर निर्णय गरेर कार्यक्रमहरु सोही अनुरुप संचालन गरेको । १.१.५.. ० स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन,नियम तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालबालिकाहरुमाथि हुने विभेदहरु अन्त्य गर्ने प्रावधानहरु कोड गरेर नराखिएको । १.१.८.. ० स्थानीय तहको नीति तथा कार्यक्रममा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवि उपर गरिने विभेद रोक्ने प्रावधान नरहेको । १.२.१.. ० आवधिक योजना र वार्षिक विकास योजनामा लैगिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति रणनीति र कार्यक्रमहरु र त्यसको मापन योग्य लक्ष्य किटान गरेर नराखिएकाले १.२.५.. ० लक्षि योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष तथा लक्षित वर्गको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषण गरेर गर्ने अभ्यास नभएकाले । १.२.६.. ० स्थानीय तहले दीगो विकास लक्ष्यहरु विशेष गरी लक्ष्य ५ लाई स्थानीयकरण गर्ने र सोही अनुसार बजेट	स्थानीय तहको नीती नियम बनाउनु पर्ने १.१.८.. ० श्रम निति तथा कानुन बनाउनु पर्ने १.२.१.. ० आवधिक योजना लैंगिक तथा समावेशी अवधारणा अनुरुप हुनु पर्ने । १.२.५.. ० महिला पुरुष एवं लक्षित समूहको छुटाछुटै अवस्था देखिने गरि कार्यक्रम संचालन गर्ने १.२.६.. ० दिगो विकासका लक्ष्य ५ लैगिक समानता प्राप्त गर्न बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने १.२.७.. ०.५ स्थानीय तहका महिला तथा पिछडिएका वर्ग क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी कार्यक्रम बनाउनुपर्ने १.३.२.. ० लक्षित वर्गको क्षमता विकासका लागि बजेटको व्यवस्था गर्नु पर्ने । १.३.३.. ० लैंगिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्ने क्षमता विकास गर्ने कार्य योजना कार्यान्वयनका लागि बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने १.३.४.. ०	भएका देखियो नीति योजना तथा कार्यक्रम बनाउँदा लक्षित वर्गलाई लक्षित गरेर कार्यक्रम बनाउन नसक्नु दीगो विकास लक्ष्यलाई पुरा गर्ने गरी कार्यक्रम बनाउन र बजेट विनियोजन गर्न नसक्नु चासो नदिनु । बजेट ब्याबस्थापन गर्नु पर्ने •

	१.२.४.. १ योजना निर्माण गर्दा लक्षित वर्गको आवश्यकता पहिचान गरि गर्ने गरेको १.२.८.. १ स्थानीय तहमा उपभोक्ता समिती गठन गर्दा समितीहरुमा लक्षित वर्गको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरेको अभ्यास भएको । १.३.१.. १ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका सबै लक्षित वर्गको प्रत्यक्ष सहभागितामा छलफल गरी गर्नै गरेको	छुटयाउने नगरेकोले । १.२.७.. ०.५ स्थानीय तहका योजनाहरु महिला बालबालिका तथा लक्षित वर्गको प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी बनाउन नसकेको । १.३.२.. ० स्थानीय तहमा लैगिंक उत्तरदायि तथा बजेट निर्माण गरी नियमित रुपमा परीक्षण गर्ने कार्य नगरिएको । १.३.३.. ० परीक्षण पश्यात लैससास विषयमा सुधारका लागि योजना निर्माण गर्ने र कार्यान्वयनका जोड दिने कार्य गर्न नसकिएको । १.३.४.. ० स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममाम लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत वजेट छुट्याइ कार्यक्रम नगरेका ब्लाङ्केट एप्रोजमा छुट्याउने गरेको ।	लैससास कार्य योजना निर्माण गर्नुपर्ने ।	
संस्थागत व्यवस्था	२.२.२.१ स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशित वजेट विनियोजन गरी उनीहरुको हि हुने गरी कार्ययोजना निर्माण गरेको । २.२.३.. १ स्थानीय तहमा विकास	२.१.१.०.५ स्थानीय तहको निर्णायक तहका ५०/५० प्रतिशत महिला सहभागिता नभएको । २.१.२.. ०.५ स्थानीय तहको पद पूर्ति गर्दा सबैजातजातिलाई प्राथमिकतामा लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति आंशिक रुपमा रहेकाले ।	२.१.१.०.५ पदाधिकारी र कार्मचारीको समान रुप ५०/५० प्रतिशत पुर्याउनको लागि स्थानिय तह मै नीति बनाएर कार्यान्वयनको प्रयास गर्नुपर्ने । २.१.२.. ०.५ आरक्षणको व्यवस्था गर्नुपर्ने	स्थानिय तहमा आरक्षण नीति नहुनु ,लैससास डेक्स नभएको । स्थानिय तहको नीति नियम बनाउन नसक्नु । लैससास कार्यनीति नभएको व्यापक सहभागिता नगराइएको नीति नभएको सहभागी नभएको

	हेर्ने योजना सामाजिक विकास मार्फत हुने भनी व्यवस्था गरेको । २.३.१.. १ स्थानीय तहमा कार्यालयबाट हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुरव्यवहार र हिंसा नियन्त्रणका लागि आचार संहिता निर्माण गरि कार्यान्वयन गरेको २.४.१.. १ स्थानीय तहले गठन गर्ने समिती उपसमिती तथा कार्यदलमा बञ्चितकरणमा पारिएका समुदायको समावेशि प्रतिनिधित्व रहेको । २.४.२.. १ स्थानीय तहमा लैगिंक हिंसा निवारण, सीप विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको । २.५.१.. १ स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत तथ्यांक संकलन गर्ने गरेको । २.५.४.. १ स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका लाभ पाउने सेवाग्राहीहरुको पंञ्जिकरणको अभिलेख	२.१.३.. ०.५ स्थानीय तहले महिला तथा विशेष जातजाति तथा समूदायलाई लक्षित वर्गको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझ्केको र संवेदनशिलताको हिसाबले सबै ठाउमा गर्न नसकेको । २.१.४.. ०.५ स्थानीय तहले जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला र बञ्चितकरणमा परेका समुहदालाई पहिलो प्राथमिकता दिई समान अवसरको नीति पूण रुपमा नभएको । २.२.१.. ० महिला र पुरुष वीचको असमानता हटाएर सामाजिक समावेशिकरण बढाउनका लागि स्थानीय तहको कार्यनीति नबनेकाले । २.२.४.. ०.५ योजना तर्जुमा समितीलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैससास कार्यान्वयन समितीमा महिला, बालबालिका तथा अन्य लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागितापूर्ण रुपमा हुन नसकेको । २.३.२.. ०.५ स्थानीय तहले गठन गर्ने समिती, उपसमिती र कार्यदलहरुमा महिला र पुरुषको समावेशी सभागिता नरहेको ।	२.१.३.. ०.५ शाखा खोल्ने २.१.४.. ०.५ विभेदको नीति लिनुपर्ने २.२.१.. ० कार्यनिति बनाउने पर्ने २.२.४.. ०.५ लैसाससँग सम्वन्धित व्यापक सहभागिता गराइने २.३.२.. ०.५ अगामी दिनमा सहभागितालाई बढाउँदै लैजाने निति बनाइ कार्यन्वय गर्ने २.३.३.. ० अगामी दिनमा योजना तथा समिति निर्माण गर्दा बन्चितीमा परेका समुदायलाई बढी मात्रामा सहभागी गराइने २.३.४.. ०.५ दिएको सूझाव र नितिलाई अगामी दिनमा अझबढी प्रभावकारी बनाइदै लैजाने २.४.३.. ० संगाठनिक संरचनामा विस्तार गरि प्रत्येक वडामा लैंगिक डेक्सको स्थापना गरि र जनशक्ति परिचालन गरिने २.४.४.. ०.५ नगर पालिकाबाट प्रोफाइल तयारी भइरहेको खण्डिकृत	नीति नियम नभएका नीति नियम नभएको संरचना नभएको, प्राविधिक

	दुरुस्त रहेको ।	२.३.३.. ० स्थानीय तहले संचालन गर्ने कार्यक्रमहरुको अनुगमन र समिक्षा गर्दा लक्षित वर्गको अर्थपूर्ण सहभागिता हुन नसकेकाले । २.४.३.. ० स्थानीय तहमा लैगिंक डेक्सको स्थापना नभएको । २.४.४..०.५ स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणालीलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडी बढाउन नसकेको । २.५.२.. ० स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायको आधारभूत र खण्डीकृत सूचना र तथ्यांक संकलनलाई छुट्टाछुट्टै अध्यावधिक गर्ने नगरेको । २.५.३.. ० स्थानीय तहले आफ्नो पालिकाको पाश्चित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानेर स्थानीय विकास योजना निर्माण नगरेको ।	तथ्यांकको लागि २७ जना गणक र ३ सुपरिवेक्षक समेत नियुक्त गरेको २.५.२.. ० स्वोरोजगार शाखा स्थापना भई तथ्यांक लिने काम भइरहेको र व्यापक बनाउने योजना रहेको २.५.३.. ० प्राप्त प्रोफाइलको आधारमा आगामि दिनमा पाश्चचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक अपडेट गर्ने	
मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	३.१.१.. १ लैससास विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी अगाडी बढेको । ३.१.४.. १ स्थानीष तहमा महिला तथा लक्षित समुदायका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकासको अध्यास गर्ने गरेको । ३.२.१.. १	३.१.२.. ० पालिकाका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई लैससास सम्बन्धी कुनै पनि तालिमको आयोजना नगरिएको । ३.१.३.. ० तालिमका विषयवस्तुहरुमा महिलाका आवश्यकताहरु आवश्यकतावेसमा समेट्न नसकिएको । ३.१.५.. ०	३.१.२.. ० लैगिक हिंसा सम्वन्धि तालिम दिइरहेको र पुरुषको सहभागिता कमी भएकोमा भविष्यमा समविकास सहभागिता गराइने ३.१.३.. ० पृष्ठपोषण कार्य	तालिमहरु संचालन गर्दा समविकासमा ध्यान दिन नसक्नु ।

	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव निवारणका लागि बजेट विनियोजन गरेको । ३.२.२.. १ लैगिंक हिसामुक्त पालिकाको नीति लिएको । ३.२.३.. १ महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसाको अन्त्य गर्ने प्रावधान लिएको । ३.२.४.. १ पालिकाले समाजमा रहेका सबै प्रकारका कुरितीहरु हटाउने प्रावधान लिएको । ३.४.२.. १ पालिकाले विपद सम्बन्धी तथ्यांक संकलन व्यवस्थापन तथा लक्षित वर्गको खण्डीकृत तथ्यांक राखी पीडितलाई आपत कालिन सहयोग गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहमा लैससासमैत्री तालिम संचालन गर्न सक्ने प्राप्त जनशक्ति नभएकोले । ३.१.६.. ० यस पालिकामा मानव संशासन विकास केन्द्रको व्यवस्था नभएको । ३.१.७.. ० पालिमा लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा संचालन नगरिएको । ३.१.८.. ० महिला हक हित र बेइजिङ्ग घोषणा पत्रले समेटेका १२ वटा विषयमा तोकेरै कार्यक्रम संचालन नभएको । ३.३.१.. .०.५ पालिमामा महिला, तथा समाबेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधिहरुलाई संविधान,स्थानीय सरकार संचालन ऐन सम्बनधी विषयमा तालिमहरु संचालन आंशिक रुपमा गरिएको । ३.३.२.. ०.५ स्थानीय तहका कार्यपालिकाका सदस्य,प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, विषयगत शाखाका सबैलाई कानूनको मस्यौदा निर्माणका विषयमा तालिम संचालन गर्ने गरे नगरेको । ३.३.३.. ०.५ पालिकामा प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी समेचता सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम आवश्यकता अनुसार नभएकोले आंशिक भएकाले ३.३.४.. ० स्थानीय तहमहिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीहरुलाई नेपालको संविधान,स्थानीय सरकार संचालन ऐन,अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन् कर्मचारी समन्वय ऐन्, मुलुकी संहिता ऐन् विषयगत कानूनहरु आंशिक गरेको । ३.४.१.. ० पालिकाले विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनीति, कार्यनीति तयार गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले गर्ने	नभएकोले आगामी दिनमा यस विषयमा विशेष ध्यान दिएर कार्यन्वयन गरिने ३.१.५.. ० दक्ष जनशक्ति नभएकोले व्यवस्था गर्नु पर्ने ३.१.६.. ० आगामिमा कन्द्र र जनशक्ति व्यवस्था प्रास्ताप गरिने ३.१.७.. ० लाकसेवा तयारी कक्षा कोभिड १९ को कारणले हुन नसकेकोले आगामी दिनमा दलित आदिवासी र अन्यको लागि बजेटको व्यवस्था गर्ने ३.१.८.. ० बेजिङ घोषणा सम्वन्धि जानकारी गराउनुपर्ने ३.३.१.. .०.५ नेपालको ऐन कानुन सरकार सञ्चालन ऐन बारे कर्मचारीलाई क्षमता विकास सम्वन्धिकार्यक्रम गरिने ३.३.२.. ०.५ अभिमुखकिरण कानुन मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धि कार्यक्रमहरु तय गरि सञ्चालन गरिने ३.३.३.. ०.५ मानव बेच विखन लैंगिक हिंसा एकल महिला हरुको लागि कार्यक्रम तय गरि संचालन गरिने	

		नगरेको । ३.४.३.. ० .५ समुदायमा आधारीत विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्दा प्रभावित तथा लक्षित वर्गलाई आंशिक रुपमा सहभागी गराउने गरेको । ३.४.४.. ० .५ यस पालिकामा विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना तथा परिचालन गर्दा लक्षित वर्गको सहभागिता आंशिक रुपमा सहभागि गराउने गरेको ।	छ ३.३.४.. ० कानुन सचेतना अझै व्यापक गर्नु पर्ने ३.४.१.. ० विपद व्यवस्थापन सम्वन्धि रणनिति बनाई संम्भाना भएको क्षेत्रमा काम गरिने ३.४.३.. ० .५ ऋझ बढी समुदायलाई प्राथमिकतामा राखि काम गरिनेछ ३.४.४.. ० .५ विपद व्यवस्थापन कोषलाई अझ बढी फराकिला बनाइ लक्षिक समुदायलाई फाइदाजनक योजना निर्माण गरी कार्यन्वयन गरिने	
सेवा प्रवाह	४.१.२.. १ स्थानीय तहका भवन र भौतिक संरचनाहरु निर्माण गर्दा, लैससासको दृष्टिकोणले भवन आचार संहितालाई आधार मानेर गर्ने गरेको । ४.१.३.. १ पालिका १५०० वर्गफिट भन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका नीति तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण गदौ लैससासको दुष्टिकोणले गर्ने गरेको ।	४.१.४.. ०.५ स्थानीय तहमा विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा संचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्गको अर्थपूर्ण सहभागिता गर्ने गरी निर्णय गरेको । ४.२.२.. ० पालिकाभित्र स्वास्थ्य संस्था तथा अस्पताल र्कचारी तथा सेवाग्राहीलाई लक्षित गरी स्तनपान कक्षको व्यवस्था नगरिएको । ४.३.४.. ०.५ विद्यालयमा छात्र तथा ,छात्राका लागि छुट्टै शौचालयको व्यवस्था भएको	४.१.१.. ०.५ भोतिक संरचना निर्माण गर्दा लैंगिक मैत्री अपांग मैत्री बालबालिका मैत्रि गर्दै लगिने साथै प्राविधिकलाई सो विषयमा अभिमुखिकरण गरिने ४.१.४.. ०.५ अर्गानिक इन्धनलाई हटाई सुधारिएको धुवा रहित प्रविधियुक्त साधनको प्रयोगको लागि प्राथमिकता दिने ४.३.४.. ०.५ अझ विधालयहरुमा व्यापकरुपमा छात्रछात्रा	भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा लैससासमैत्री निर्माणका लागि संवेदनशिल हुन नसक्नु ।

	४.२.१.. १ पालिकाले प्रजनन सम्बन्धी वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरु समावेश गरेको । ४.२.२.. १ परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण विस्तारित खोप, पोषण तथा जनसंख्या शिक्षा जस्ता विषयमा कार्यक्रम संचालन गरेको । ४.२.३.. १ आर्थिक रुपले विपन्न घर परिवार र विपन्न परिवाका लागि स्वास्थ्य विमाको व्यवस्था गरेको । ४.२.४.. १ पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रका विद्यालय जाने उमेर समूहका सरकारी विद्यालयका सबै बालबालिकाहरुलाई दिवा खाजको व्यवस्थापन गरेको । ४.३.१.. १ पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका र परिवारका बालबालिकाहरुका लागि दिवा खाजा, ड्रेसको व्यवस्थापन गर्ने गरेको । ४.३.२.. १	तर यौनिक तथा लैगिंक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टै शौचालय नभएको । ४.४.१.. ०.५ पालिकाभित्रका सबै कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरुमा सफा पिउने पानीको व्यवस्था नभएको आंशिक रुपमा भएको । ४.४.२.. ०.५ पालिका ४.४.४.. ०खुल्ला दिशा मुक्त भैसकेको तथा सबै वडाहरुमा सफा र सुरक्षित खानेपानीको व्यवस्था नभएको । ४.५.१.. ०.५ पालिकाभित्रै सबै ठाउँमा यस्तो व्यवस्थापन नभएको । ४.५.२.. ०.५ पालिकाले निर्माण गर्ने नीति, बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा वजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरिबीको नक्सांङ्कन समेतको आधारमा पूर्ण रुपमा गर्न नसकिएको । ४.५.३.. ०.५ पालिकाभित्र ग्रामिण महिला प्राविधिकहरु जस्तैः कृषि, पशुसेवा, खाद्यप्रविधि र सामाजिक परिचालक तयार गर्न अभ्यास आंशिक रुपमा गरेको । ४.५.४.. ०.५ गरिब तथा लक्षित समूहको पहुँच र कयशक्ति अनुरुप सुपथ मुल्यमा सहकारी पसलहरु आंशिक रुपमा संचालन गरेको (सहकारी शाखा मार्फत)	रुपमा मैत्री शौचालय साथै डिस्पोजल मेसिनको व्यवस्था गर्नु पर्ने ४.४.१.. ०.५ सफा पिउने पानी र हात धुने व्यवस्था अझ बढी विस्तार गरिने ४.४.२.. ०.५ सुनसरी नै खुल्ला दिशा मुक्त भैसकेकोले अझै व्यवस्थित गर्दै लैजाने ४.४.४.. ० सफा पानीको सहज व्यवस्थापनको लागि व्यवस्थित खानेपानी योजना व्यापक बनाई कार्यन्वयन गरिने ४.५.१.. ०.५ केही वडामा मेडेफ परियोजना लागु भएकोले सा वडामा पिआरए गर्ने गरेको र बाँकीमा विस्तार गरिने ४.५.२.. ०.५ केही वडामा सामी परियोजना लागु भएकोले र बाँकीमा विस्तार गरिने ४.५.३.. ०.५ अझ बढी प्रभावकारी परिचालन र निती बनाई लागु गरिने ४.५.४.. ०.५ सुपद मुल्यको सहकारी पसलहरु सवै स्थानमा प्रयाप्त नभएकाले आगामी बर्ष यसलाइ व्यवपकता दिइने	

	पालिकाले गरि तथा बञ्चितीकरणमा परेका समुदायहरुका लागि विशेष कार्यक्रम सचालन गर्ने गरेको । ४.३.३.. १ पालिकामा अभिभावक शिक्षा, दौतरी शिक्षा र किशोरी कक्षाहरु संचालन भएको ४.४.३.. १ पालिकाभित्र हरेक टोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुटयाउने व्यवस्था फोहोर संकलन जस्ता कार्यहरु गर्ने गरेको ।			

सुशासन तथा उत्तरदायित्व	५.१.१.. १ पालिकाले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रर्वद्धनका विषयमा नीति कानून जारी गरी कार्यानवयन गर्ने गरेको । ५.१.२.. १ स्थानीय तहमा विधिको शासन प्रवर्द्धन गर्नका लागि जनसहभागिता अभिवृद्धि,शुन्य सहनशिलता, सेवा प्रवाहमा निष्पक्षता जस्ता विषयमा लक्षित वर्गलाई प्राथमिकताका साथ गर्ने गरेको । ५.१.३.. १महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणापत्रका १२ वटा प्रतिवद्धताहरुलाई कार्यान्वयन गर्ने गरेको । ५.२.२.. १ पालिकाले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण,पत्रकार भेटघाट कार्यक्रम नियमित गरी वेवसाइटमा राख्ने गरेको । ५.२.४.. १ पालिकाले नियमित रुपमा लक्षित वर्गहरुलाई लक्षित गरेर कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने गरेको । ५.३.१.. १ पालिकाले सूचना प्रवाह गर्दा पालिकावासी सबैले बुझ्ने भाषामा दिने गरेको । ५.३.३.. १ पालिकालले स्थानीय रेडियो, पत्रिका रटेलिभिजनबाट समेत लैससासलाई प्रभावकारी रुपमा सूचना प्रवाह गर्ने गरेको । ५.४.२.. १ पालिकाका सबै वडामा लक्षित वर्गका निम्ति विभिन्न खालका सूचना प्रवाह तथा	५.१.४.. ०.५ संयूक्त राष्ट्रसंघिय बालअधिकार सम्बन्धी महासन्धीका विषयमा कार्यकम गर्न नसकेको । ५.२.१.. ०.५ स्थानीय तहले नियमित रुपमा कार्यकमहरुको पत्रकार सम्मेलन तथा सार्वजनिक सुनुवाई मार्फत गर्न नसकेको आंशिक गरेको । ५.२.३.. ०.५ पालिकाको सार्वजनिक परीक्षण सार्वजनिक सुनुवाई,नियमित पत्रकार भेटघाट कार्यकममा लक्षित समुदायको प्रतिनिधित्व आंशिक हुने गरेको । ५.४.१.. ०.५ पालिकाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको लागि आचार संहिता निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्न नसकेको । ५.४.३.. ० पालिकाले गर्ने समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्गको सहभागितामा छलफल गर्ने अभ्यास नभएको ।	५.१.४.. ०.५ निति नियम बनाउने संयुक्त राष्ट संघीय बाल अधिकार महासन्धि १९८९ मा उल्लेख भए बमोजिमको कार्ययोजना तथा कार्यक्रम बनाई कार्यन्वयन गर्ने सो कार्यक्रमको प्रभावकारी अनुगमनका लागि एक संयन्त्र निर्माण गरि अनुगमन गर्नु ५.२.१.. ०.५ कार्ययोजना बनाई लागु गर्नु पर्ने ५.२.३.. ०.५ अभिलेख राख्नु पर्ने सो अभिलेखलाई अध्ययन गरि संबोधन गर्नु पर्ने ५.४.१.. ०.५ प्रभावकारीअध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने ५.४.३.. ० समिक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त बर्गसँग सम्वन्धित लक्षित कार्यक्रम उपरमाथि छलफल गर्नु पर्ने	स्थानीय नियम कानुन नभएको कार्ययोजना नभएका कोभिड १९ को प्रभावले दक्ष जनशक्तिको कमी प्रयाप्त बजेटको कमी दक्ष जनशक्तिको कमी बजेटको कमी कार्यक्रम नभएर

	अभिमुखीकरण गर्ने गरेको । ५.४.२.. १ पालिकाले संचालन गरेका लैससास सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने कार्य गरी प्रगति प्रतिवेदन तयार गरेको । ५.४.४.. १ अनुगमन तथा मूल्यांकनको पृष्ठपोषण गर्ने गरी कार्यक्रमहरु गरी अभिलेख समेत राखेको । ५.५.१.. १ पालिकाले संघ र प्रदेश सरकारले गरेका नीति कानून तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनमा सहकार्य गरेको । ५.५.२.. १ पालिकामा लैससास र समावेशी विकासका विभिन्न निकायहरुसँग संजाल निर्माण गरी अगाडी बढेको । माइन्यूट भएको । ५.५.३.. १ लैससास कार्यान्वयनका लागि सबै सरोकारवाला निकायहरुलाई लैससास सम्बन्धी अभिमुखीकरण वेला बेला गर्ने गरेको । प्रतिवेदन ५.५.३.. १ महिला विरुद्ध हनु सबै प्रकारका भेदभाव सम्बनधी उन्मूलन सम्बन्धी महासन्धी सिड, संयूक्त राष्ट्रसंघको सुरक्षा परिषदको निर्णय नं. १३२५ र १८२० का लागि कार्यक्रम संचालन गरेको ।			

११. लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्ययोजना

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको कार्ययोजना
इटहरी उपमहानगरपालिका सुनसरी

मूल शिर्षक		सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	क्रियाकलाप संचालन गर्ने जिम्मेवारी			समयाबधी	थप दायित्व पर्ने नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्रासाङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयन कर्ता		पर्ने	नपर्ने
नीति ,कानून र योजना	१०.५	१.१.३ स्थानिय तहका स्थानिय कानून , नीती , आबधिक र बार्षिक योजनाहरुमा लैससास समाबेश गरी दस्ताबेजहरु तयार गरिनेछ ।	सामाजिक बिकास महा साखा	कार्यपालिका	सामाजिक बिकास महा साखा	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ	
		१.१.४ महिला र पुरुष लगायत लैगिंक तथा यौनिक अल्पसँख्यकहरुको समबिकास लैससास तथा सामाजिक बिभेद अन्त्य गर्ने नीती दस्ताबेज र स्थानिय ऐन कानून,कार्यबिधि, निर्देशिकाहरु तयार गनुपर्ने । उपरोक्त अनुसारका नीति , दस्ताबेज स्थानिय एन कानून कार्यबिधि तथा निर्देशिकाहरु स्थानिय राजपत्रमा प्रकाशित गरिनेछ ।	सामाजिक बिकास महा साखा	कार्यपालिका	सामाजिक बिकास महा साखा		विज्ञ	
		१.१.५ महिला किशोरी, बालबालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा लैससास दृष्टिले बिश्लेषण गरी सबै प्रकारका बिभेद जन्य कार्यहरुको अत्य गर्ने गरी स्थानिय ऐन नियम कार्यबिधि	सामाजिक बिकास महासाखा	कार्यपालिका	सामाजिक बिकास महा साखा	आ.ब.२०७९।०८०	पर्ने	

		तयार गरिनेछ । उपरोक्त अनुसारका ऐन , कानुनहरु स्थानिय राजपत्रमा प्रकाशित गरिनेछ ।						
		१.१.८ स्थानिय तहको नीति तथा कानूनमा स्थानिय र आप्रबासी कामदार तथा श्रमिक बिच हुने बिभेद रोक्ने किसिमका प्राबधान राखी स्थानिय तहको श्रम नीती तथा कानून तयार गरि आप्रबासी कामदार तथा श्रमिक बिच हुने बिभेद सम्बन्धमा नीति बनाइ कार्यानवयन गरिनेछ ।	सामाजिक बिकास महासाखा	कार्यपालिका	सामाजिक बिकास महा साखा	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		१.२.१ लैससास तथा समाबेशी बिकासको लागी नीति तथा लक्ष्य सहितको कार्यक्रमहरु तयार गरिनेछ साथै उक्त कार्यक्रमहरुको उपलब्धि सहित आबधिक प्रतिबेदन तयार गरिनेछ ।	सामाजिक बिकास महासाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		१.२.५ योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एबं लक्षित समूहको छुट्टा छुट्टै अबस्था बिश्लेषणको आधारमा कार्यक्रम प्रतिबेदन तयार गरिनेछ ।	वडा समिती	कार्यपालिका	बटेट तथा यायेजना तर्जुमा समिती	आ.ब.२०७९।०८०	पर्ने	
		१.२.६ स्थानिय तहले दिगो बिकासका लक्ष्यहरु लैंगिक समानता प्राप्त गर्ने बिषयलाई स्थानियकरण हुने गरी नीति ,योजना तथा बार्षिक कार्यक्रम तय गरी सो अनुसारको बजेट बिनियोजन	योजना साखा	बटेट तथा यायेजना तर्जुमा समिती	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	पर्ने	

		गरिनेछ।						
		१.२.७ महिला बालबालिका तथा पिछडिएको बर्ग ,क्षेत्र र समूदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी नीति योजना तथा बार्षिक बिकास कार्यक्रमहरु तय गरिनेछ।	सामाजिक बिकास महासाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		१.३.२ स्थानिय तहको बार्षिक बिकास कार्यक्रममा लैंङिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समाबेशीताका लागी बजेट बिनियोजन गरिनेछ साथै लैससास परीक्षण प्रतिबेदन तयार गरिनेछ।	सामाजिक बिकास महासाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		१.३.३ स्थानिय तहको बार्षिक बिकास कार्यक्रममा लैंङिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समाबेशीताका लागी बजेट बिनियोजन गरिनेछ साथै लैससास परीक्षण प्रतिबेदन तयार गरिनेछ।	सामाजिक बिकास महासाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		१.३.४ बार्षिक बिकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागी निश्चित प्रतिशत बजेट बिनियोजन गरि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ साथै लैससास प्रतिबेदन र प्रगति प्रतिबेदन समेत तयार गरिनेछ।	योजना साखा	बटेट तथा यायेजना तर्जुमा समिती	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपने
संस्थागत व्यवस्था	११.५	२.१.१ स्थानिय तहको निर्णायक तहमा ५० प्रतिशत महिला पदाधिकारी ,कर्मचारी को ब्याबस्था गरिनेछ।(३३	.कार्यपालिका	नगरसभा	प्र.प्र.अ.	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने

		प्रतिशत रहेको)						
		२.१.२ स्थानिय सरकारका कर्मचारीहरुको पद पूर्ती सम्बन्धि नीति कानून बनाइनेछ।	प्रशासन महासाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		२.१.३ सेवा प्रदान गर्ने रणनीति र कार्यनीति बनाउदा महिला तथा विशेष जातजाती तथा समुदाय भाषा संस्कृति बुझेको महिला संवेदनशिल कर्मचाी तथा नजनप्रतिनिधिको कार्यटोली गठन गरिनेछ।	कार्यपालिका	नगरसभा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		२.१.४ सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज तयार गरिनेछ साथै क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरिनेछ।	कानून शाखा	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ.	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		२.२.१ वार्षिक विकास कार्यक्रममा महिला र पुरुष विचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउन कार्यनीति सम्बन्धी दस्तावेज तयार गरिनेछ।	कार्यपालिका	नगरसभा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		२.२.४ समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन बजेट विनियोजन गरेको दस्तावेज र सूचना प्रणाली र सूचना प्रवाहको व्यवस्था गरिनेछ।	क.प्र.श.	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	तेश्रो चौमासिक सम्म	विज्ञ एंव बजेट	
		२.३.२ स्थानिय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमितिको गठन गरी कार्यदलको छलफल गराइनेछ, निर्णय पुस्तिका तयार गरिनेछ।	जनप्रतिनिधि	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने

		२.३.३ स्थानिय सरकारले गठन गर्ने समिति उपसमिति तथा कार्यदलले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायले दिएको सुझावहरुको विश्लेषण गरिनेछ साथै विश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदन तयार गरिनेछ।	सम्बन्धित साखा ,महाशाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		२.३.४ समिति उपसमिति र कार्यदलले दिएको सुझावहरुलाई कार्यान्वयन गरिनेछ। कार्यान्वयनमा समिक्षा बैठकको प्रतिवेदन तयार गरिनेछ।	जनप्रतिनिधि	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		२.४.३ कर्मचारी सांगठनिक तालिकामा व्यव्स्था गरी प्रत्येक वडामा लैंगिक डेस्क स्थापना गरिनेछ।	जनप्रतिनिधि	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		२.५.२ खण्डिकृत तथ्यांक सहितको वस्तुगत विवरण र नक्शांकन सहितको गाउँ तथा नग प्रोफाइल तयार गरिनेछ।	विषयगत समिती	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		२.५.३ नगरको प्रोफाइल तयार हुँदै गरेको र खण्डिकृत तथ्यांकको समेत गणक नियुक्ति भइसकेको	जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	११.५	३.१.२ स्थानीय तहका पदाधिकारी, तथा कमृचारीहरु र समावेशी सदस्यहरुलाई तालिम प्रदान गर्दा कुल जनसंख्याको अधारमा अर्थपुर्ण सहभागीता गरिनेछ।	सामाजिक बिकास महाशाखा तथा शिक्षा ,युवा तथा खेलकुद महाखासा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ एंव बजेट	
		३.१.३ तालिममा समावेश गरिने विषयवस्तुको प्रस्ततीकरणमा	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ.	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ एंव बजे	

		लैससास मैत्री भाषा र महिलाको आवश्यकता समिटिएको हुनेछ।					ट	
		३.१.५ आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने जनशक्ति तयार गरिनेछ।	प्र.सा.	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ एंव बजेट	
		३.१.६ स्थानिय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्रको व्यवस्था गरिनेछ।	क.प्र.अ.	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		३.१.७ महिला लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रममा समावेश गरिनेछ।	क.प्र.अ.	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		३.१.८ बैजिगं घोषणापत्रबारे सरोकारवालाहरुलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रमको आयोजना गरिने छ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ एंव बजेट	
		३.३.१ वार्षिक विकास कार्यक्रममा ऐन सम्बन्धमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम गरिनेछ।	कानुन शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ एंव बजेट	
		३.३.२ वार्षिक विकास कार्यक्रममा स्थानिय तहका कार्यपालिका सदस्य, प्र.प्र.अ. लगायतका सबै कर्मचारीको लागि कानुन मस्यौदा सम्बन्धी अभिमुखिकरण गरी प्रतिवेदन पेश गरिनेछ।	कानुन शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ एंव बजेट	
		३.३.३ विपदमा बन्चितीकरणमा परेको लाई प्रथामिकतामा राखिनेछ।	क.प्र.अ.	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ एंव बजेट	
		३.३.४ बन्चितीकरणमा परेको लाई निर्णय प्रकृयामा सहभागीता	क.प्र.अ.	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ एंव बजे	

		गरिनेछ ।					ट	
		३.४.१ विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी रणनिति, कार्यनीति मापदण्ड बनाउँदा महिला लगायत लक्षित वर्गसँग परामर्श गरिनेछ ।	वातावरण शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०	विज्ञ	
		३.४.३ प्राथमिकता दिइएका आधारमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरु सञ्चालन गर्दा खण्डिकृत तथ्यांकलाई आधार मानी गरिनेछ ।	वातावरण शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		३.४.४ विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डिकृत तथ्यांक, विवरण तथा नक्शांकन सहितको कार्यक्रम बनाइनेछ ।	वातावरण शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
सेवा प्रवाह	१३	४.१.१ हाल बनिरहेका भौतिक संरचनामा लैंगिक मैत्री अपांगमैत्री भवन बन्दै गरेको र प्राविधिकहरुलाई यस विषयमा अभिमुखिकरण गरेको ।	जनप्रतिनिधि	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		४.१.४ स्थानिय तहले महिला लगायतका लक्षित समुहलाई प्रोत्सहन गर्ने नीति तथा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्यवन गरनिछ ।	जनप्रतिनिधि	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		४.३.४ यो कार्यक्रम भइरहेको छ साथै यसलाई निरन्तरता दिइनेछ ।	शिक्षा शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	तेश्रो चौमासिक सम्म	विज्ञ एंव बजेट	
		४.४.१ पिउने पानी र हात धुने ठाउँ र यौनिक अल्पसंख्यकको लागि शौचालयको व्यवस्था गरिनेछ ।	वातावरण तथा योजना शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	तेश्रो चौमासिक सम्म	विज्ञ एंव बजेट	
		४.४.२ सुनसरी जिल्ला	वातावरण	कार्यपालिका	प्रमुख	तेश्रो	विज्ञ	

		खुल्ला दिशा मुक्त घोषण भइसकेको हुँदा यसलाई अझै व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ	तथा योजना शाखा		प्रशासकीय अधिकृत	चौमासिक सम्म		
		४.५.१ दश वटा वडामा पी.आर.ए. गरिएको र बाँकी रहेको वडामा गरिन्छ ।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	तेश्रो चौमासिक सम्म	विज्ञ एंव बजेट	
		४.५.२ आठ वटा वडामा सामी परियोजना लागु भई वैदेशिक रोजगारमुलक कार्यक्रम भइरहेको र अरु वडामा विस्तार गरिनेछ ।	सामाजिक विकास शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	तेश्रो चौमासिक सम्म	विज्ञ	
		४.५.३ आवधिक योजना वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा ग्रामिण महिला प्राविधिकहरु र सामाजिक परिचालक नियुक्ति गरिनेछ ।	सामाजिक बिकास तथा पूर्बाधार महासाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		४.५.४ गरिव तथा लक्षित समुहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा सुपथ मुल्य पसल तथा सहकारी संस्था प्रवर्द्धन सम्बन्धी नीति बनाइनेछ ।	जनप्रतिनिधि	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	१६	५.१.४ संयुक्त राष्ट्रसंघीय बाल अधिकार महासन्धीका प्रतिवद्धताहरु कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वियन गरिनेछ ।	महिला तथा बालबालिका शाखा	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		विज्ञ एंव बजेट	
		५.२.१ नियमित रुपमा कार्यक्रम सार्वजनिक लेखा परीक्षण, समाजिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई भइरहेको भए तापनि यस सम्बन्धी नीति बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।	जनप्रतिनिधि	कार्यपालिका	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने
		५.२.३ स्थानिय तहले गर्ने सार्बजनिक परिक्षण ,सार्बजनिक सुनुवाई ,	सम्बन्धित साखा , महासाखा	कार्यपालिका	प्र.प्र.अ.	आ.ब.२०७९।०८०		नपर्ने

		गुनासो , नियमित पत्रकार भेटघाट जस्ता कार्यक्रममा उठेका प्रश्नहरुको अभिलेख राखी जबाफ दिने ब्याबस्था गरिनेछ						

निश्कर्षः

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परीक्षण स्थानीय तहमा लैससासको अवस्था कस्तो रहेको छ । राज्यका हरेक तहमा सबै नागरिकहरुको अर्थपूर्ण सहभागीताको अवस्था के कस्तो रहेको छ भनेर मापन गरी त्यसको लेखाजोखा गर्ने प्रकृया सम्पन्न गरिएको छ । पालिकाको लेससास परीक्षणको अवस्थालाई विश्लेषण गरेर हेर्दा यो पालिकाको अवस्थामा कामहरु भए पनि दस्तावेजिकरणको हिसावले सन्तोषजनक रहेको छ ।

पालिकाले बलाङ्गकेट एप्रोजमा बजेट विनियोजन गरेर कार्यक्रमहरु गरेको भएपनि अभिलेखिकरण ,निर्णय माइनुट र प्रगति प्रतिवेदन राख्ने परिपाटी राम्रो रहेको देखियो ।

उपमहानगरपालिकाले लैससास सम्बन्धी केही राम्रा काम काम गरेको देखिन्छ जस्तै भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्दा लैससासमैत्री निर्माण गर्नपर्छ भन्ने नीति अवलम्बन गरेको छ । पालिकाले गरेका हरेक कार्यक्रमहरुको अभिलेखिकरणलाई जोड दिनुपर्ने देखिन्छ ।

यस उपमहानगरपालिकामा नीति, कानून योजना र मानव संसाधन र क्षमता विकासको पाटो एकदमै कमजोर रहेको देखियो । यसलाई बढाउनको लागि नीति कानून योजना निर्माण गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले सहभागितामा जोड दिनुपर्ने, वार्षिक कार्ययोजना, कार्यक्रम र बजेट निर्माण गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले निर्माण गर्नुपर्ने, अन्तर शाखा, जनप्रतिनिधि र जनप्रतिनिधि बीचको सम्बन्ध र समन्वयलाई बढाउनुपर्ने संस्थागत विकास र मानव संशासधन तथा क्षमता विकासमा जोड दिनुपर्ने देखियो ।

सुझाव

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण परीक्षण गरिसकेपछि स्थानीय तहलाई लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मैत्री बनाउनका लागी निम्न सुझाबहरु दिएको छ ।

- नीति, कानून तथा कार्यक्रम निर्माण गर्दा लैससासमैत्री निर्माण गरी सबैले अनुभूति गर्ने गरी संचालन गर्ने ।

- संस्थागत विकाकसलाई मजबुत बनाउनका लागि लैससासमैत्री व्यवस्थामा जोड दिनुपर्ने ।
- लैङ्गिक उत्तरदायित्व बजेट निर्माण गरि कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।
- सुशासन र पारदर्शीताका हिसावले सबै विषयगत शाखा र जनप्रतिनिधिहरु जवाफदेही हुनुपर्ने ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणबाट आएका सवल पक्षहरुको निरन्तरता र कमीकमजोरीहरुलाई एकीकृत योजना बनाएर अगाडी बढनुपर्ने ।
- नीति,कार्यक्रम निर्माण गर्दा लैससासमैत्री बजेटको प्राथमिकीकरण गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने । लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका लागी तयार पारेको कार्ययोजनालाई अक्षेरस पालना गर्दै नीति, कानून, कार्यविधि,बजेट र कार्यक्रम बनाउँदा लैङ्गिकमैत्री बनाउनुपर्ने ।
- उपमहानगरपालिकाले गरेका कार्यक्रमहरुका विषयमा पालिकाबासी नागरिकहरुलाई सार्वजनिक सुनुवाईको माध्यमबाट जानकारी गराउनुपर्ने ।
- पालिकामा भएका कुसंस्कार विरुद्धका अभियानलाई पालिकाका सबै वडाहरुमा लैससास हिसाबले संचालन गर्नुपर्ने ।
- बजेट तर्जुमा गर्दा लैससासमैत्री निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।
- प्रत्येक बर्ष पालिका भित्रैबाट वा विज्ञको सहयोग तथा सहजिकरणमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणको अभ्यास गर्नुपर्ने ।
- पालिकामा सम्पन्न गरिएका कार्यक्रमहरुलाई अनिवार्य रुपमा अभिलेखिकरण /दस्तावेजिकरण गर्नुपर्ने ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका लागी तर्जुमा गरिएको कार्ययोजना कार्यान्वयनको समयमा कम्तिमा बर्षमा २ पटक अर्धवार्षिक रुपमा समिक्षा गर्ने परिपाटीको विकास गर्नुपर्ने ।
- पालिकाले गर्ने कार्यक्रमहरुमा भौतिक विकास र मानवीय विकासलाई सँगसँगै लैजाउनुपर्ने र त्यस्ता विकासका योजनाहरु निर्माण गर्दा लैससासको दृष्टिकोणले निर्माण गरिनुपर्ने ।

अनुसुची ३

कार्यक्रममा खिचिएका तस्वीरहरु

तालिमको सहजीकरण गर्दै सहजकर्ता

सहभागीहरुले गरेको अभ्यासलाई अनुगमन गर्दै प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्रका अनिता गुरागाई

लैससास परीक्षणमा पालिकाका डकुमेण्टहरुको अध्ययन गर्दै टिम लिडर रीमा बि.सी. भण्डारी

समूह कार्यमा व्यस्त हुँदै सहभागीहरु

इटहरी उप-महानगरपालिका

मुख्य विषयको मुल्याङ्कन

सि.नं.	मूल विषय	अङ्क	प्राप्ताङ्क
१.	नीति, कानून, योजना	२०	१०.५
२.	संस्थागत व्यवस्था	२०	११.५
३.	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	२०	११.५
४.	सेवा प्रवाह	२०	१३.०
५.	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	१६.०
			६२.५

इटहरी उप-महानगरपालिकाको लै.स.सा.स.को माकुरे जालोमा विश्लेषण

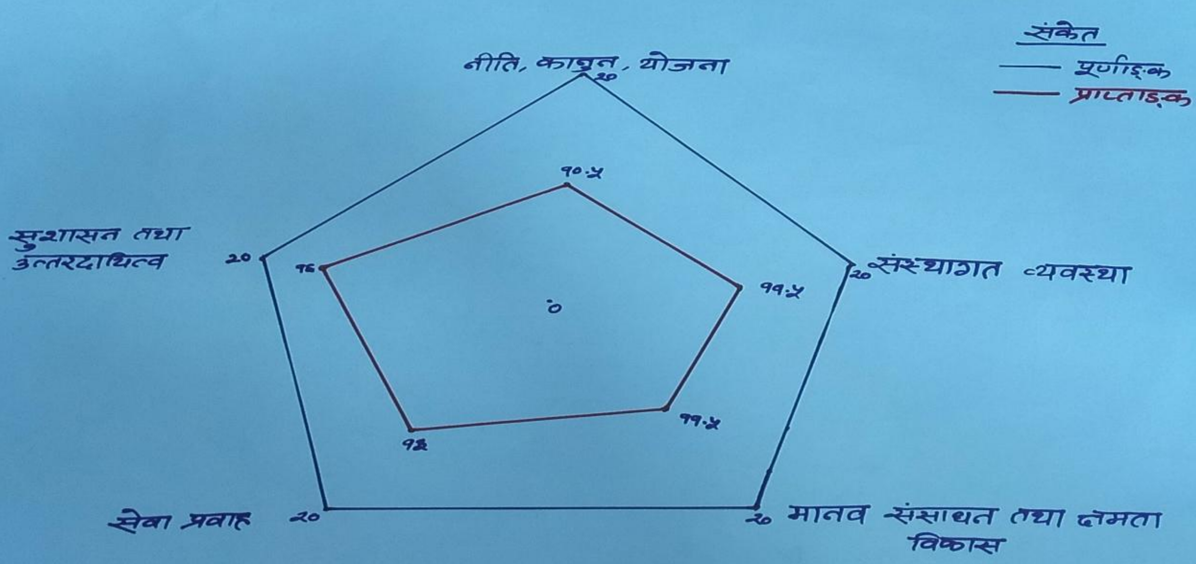

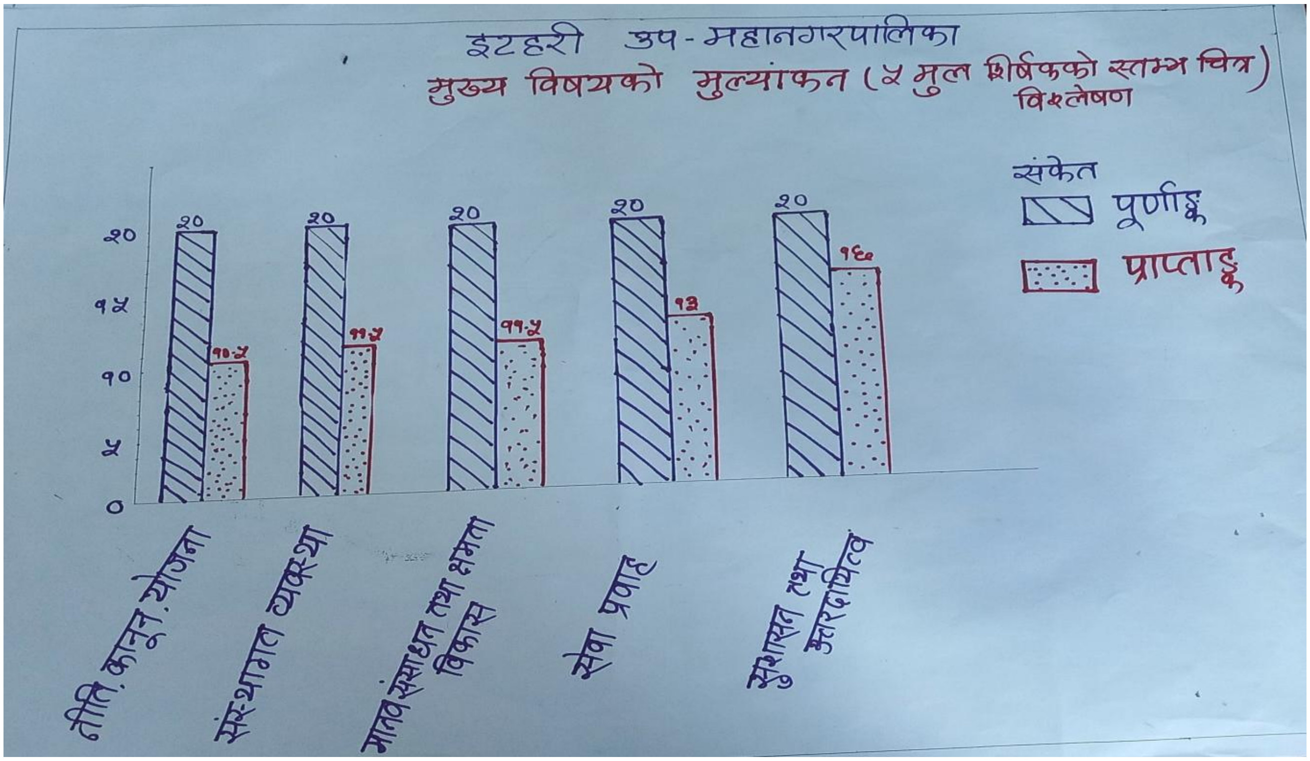

इटहरी उप-महानगरपालिका
मुख्य विषयको मुल्यांकन (५ मुल शिर्षकको स्तम्भ चित्र) विश्लेषण
संकेत
पुर्णाङ्क
प्राप्ताङ्क
नीति, कानुन, योजना
संस्थागत व्यवस्था
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास
सेवा प्रवाह
सुशासन तथा जवाफदेहित्व

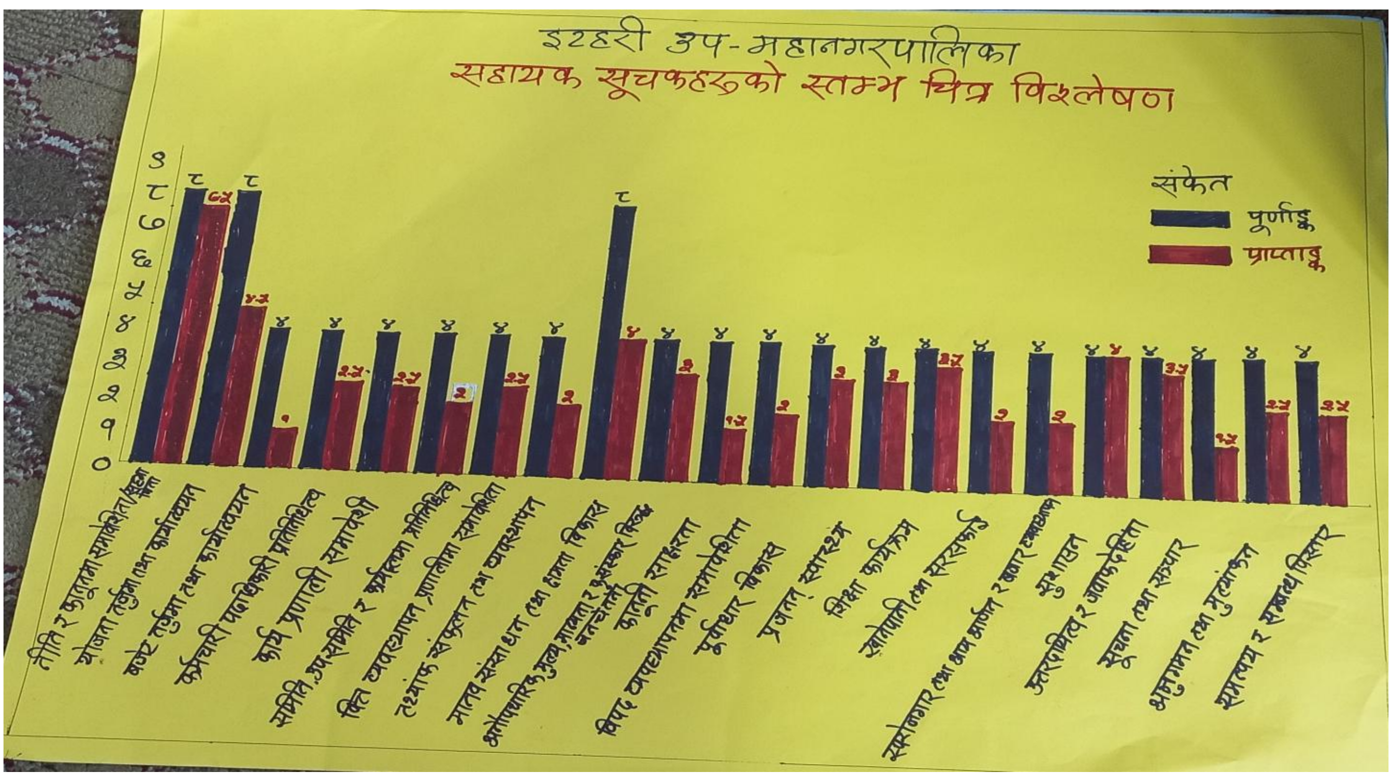

इटहरी उप-महानगरपालिका
सहायक सुचकहरुको स्तम्भ चित्र विश्लेषण
संकेत
पुर्णाङ्क
प्राप्ताङ्क
शिक्षा कार्यक्रम
सुशासन
सुचना तथा सञ्चार

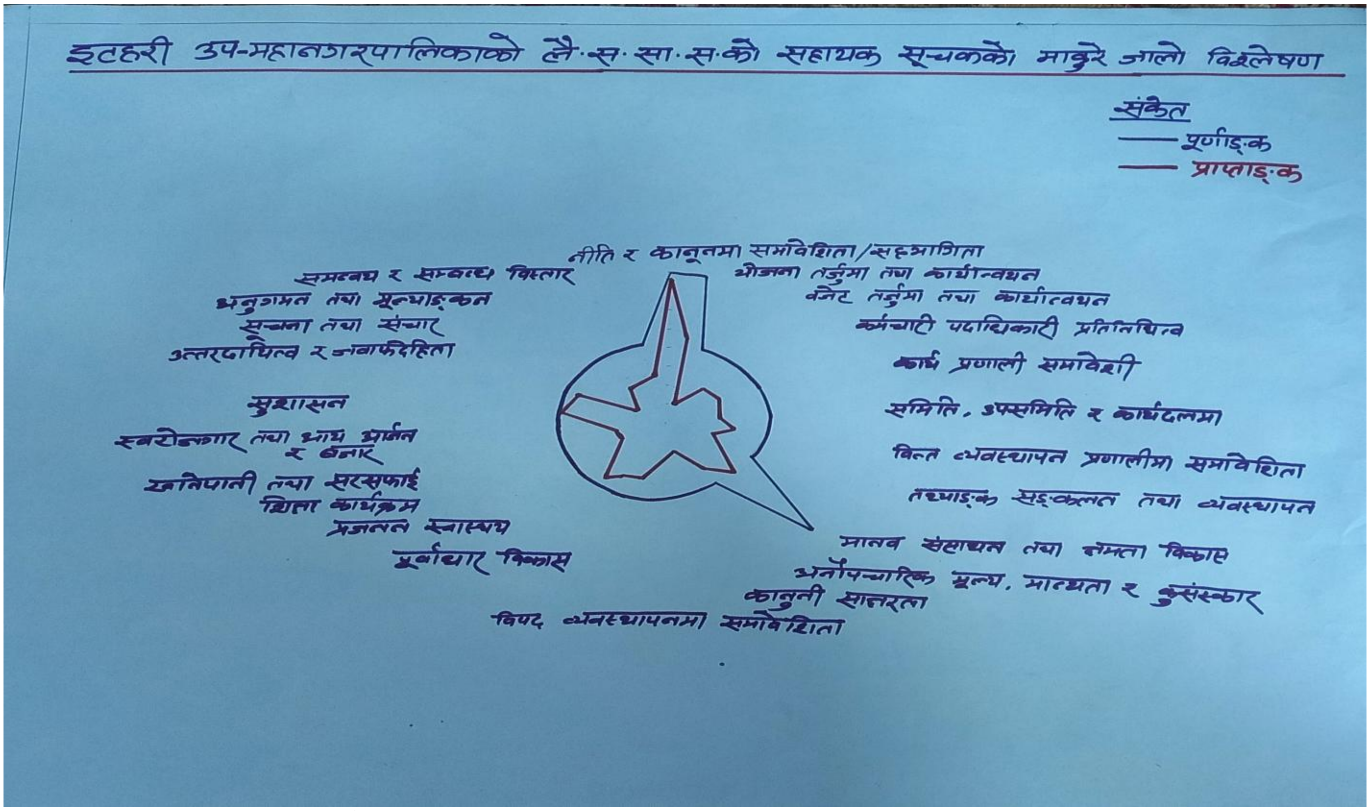

सहभागीहरुले समूह कार्यबाट गरेको

अनुसूची १

इटहरी उपमहानगरपालिका सुनसरीका संयोजक द्धारीकालाल चौधरीको संयोजकत्वमा ९ सदस्य रहने गरी लैससास कार्यान्वयन समिती गठन गरिएको छ। जसलाई तल उल्लेख गरिएको छ।

आज मिति २०८०।११।२४ गतेका दिन यस इकाईको कार्यालयमा बसेको प्रमुख श्री हरिड्लाल चौधरीज्यूको अध्यक्षतामा देहाय बमोजिमको उपस्थितिमा देहाय बमोजिम निर्णयहरु पारित गरियो।

उपस्थिति

१. श्री छविड्लाल चौधरी - प्रमुख
२. श्री लक्ष्मी गौतम - उपप्रमुख
३. श्री रामचरित मेहता - प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
४. श्री सूर्य प्रसाद कुँवर - अधिकृत छैठौं - जिल्ला [illegible]
५. श्री कुमारी गैरोपाने - महिला सदस्य - वडा नं ५ -
६. श्री बिन्दु विश्वकर्मा - दलित महिला सदस्य - वडा नं १
७. श्री जपुड चौधरी - महिला सदस्य - वडा नं ११
८. श्री हरिकला विश्वकर्मा - दलित महिला सदस्य - वडा नं. ४
९. श्री मिलन गौतम - वडा अध्यक्ष - वडा नं ६
१० श्री भगवानलाल साहु - वडा अध्यक्ष - वडा नं १६ (गोर्खा भानु पाटे)
११ श्री अनिरुद्ध संजेल अधिकृत अधिकृत स्तर छैठौं सामाजिक विकास शाखा
१२ श्री गंगामाया अधिकारी " " " कृषि विकास शाखा प्रमुख
१३ श्री रीता वि.वी. मगराटी टिम लिडर [illegible] Audit
१४ श्री सुशीला कार्की अधिकृत स्वा. वि. शाखा इ. प्र. त. ता
१५. माया थापा (ना.प्रा.स.) आर्थिक प्रशासन "
१६ भावना घिमिरे - ई.जनसम्पर्क
१७ बाबुराम आचार्य लेखा अधिकृत
१८ उमा कुमारी थापा अ.हे.व. नेपोलिया
१९ चन्द्र प्रसाद भट्टराई का प्रमुख वडा नं ४
२० आशुतोष चौधरी सूचना अधिकारी इ.प्र.ह.त.पा
२१ डा. सुभाष चन्द्र चौधरी, पशु चिकित्सक, पशु सेवा शाखा
२२ हिमानी दाहाल इ. सब. इ.
२३ रविन खनेल - सब. इ. (रोजगार सेवा केन्द्र)
२४ चुडा देवी पाण्डे का.अ
२५ युवराज गड्डार
२६ सुषमा थापा वडा सचिव
(२६) निश्चल पोखरेल वडा अ. शिक्षा (न.पा.)-१
२६ विमला शाही प्राविधिक सहायक
२९ सीमा वि.सी. प्रमुख प्रशासकीय केन्द्र
३० अरुणा चौधरी " " "

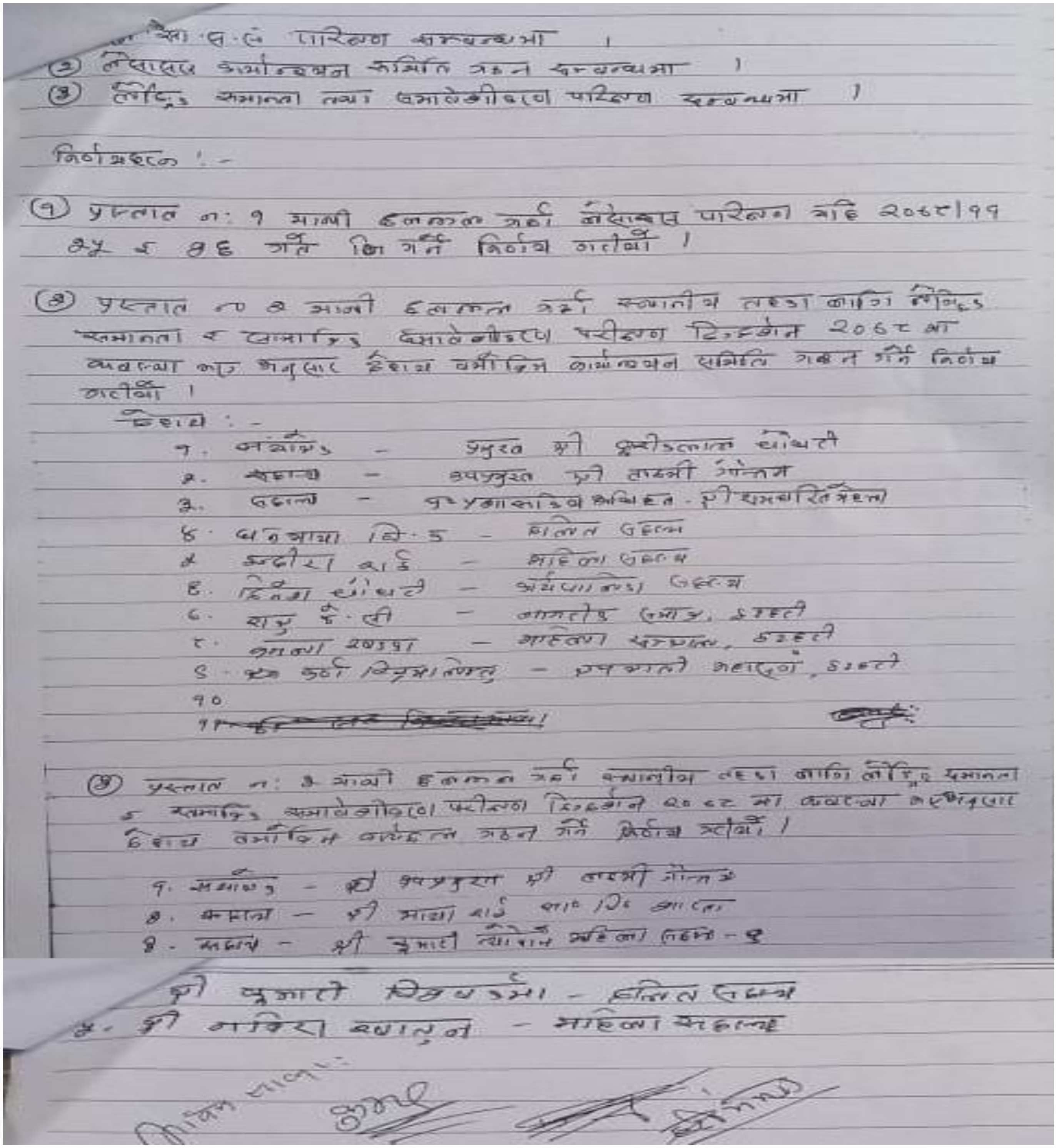

... सा.प्र.लं. परिक्षण सम्बन्धमा ।
(२) लैसास कार्यान्वयन समिति गठन सम्बन्धमा ।
(३) लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धमा ।

निर्णयहरू :-

(१) प्रस्ताव नं: १ माथी छलफल गर्दा लेखापरिक्षण परिक्षण गरि २०७८।११ ३५ र ३६ गते [illegible] गर्ने निर्णय गरीयो ।

(२) प्रस्ताव नं २ माथी छलफल गर्दा स्थानीय तहका लागि लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ को व्यवस्था अनुसार देहाय बमोजिम कार्यान्वयन समिति गठन गर्ने निर्णय गरीयो ।

देहाय :-

१. संयोजक - प्रमुख श्री द्वारिकालाल चौधरी
२. सदस्य - उपप्रमुख श्री लक्ष्मी गौतम
३. सदस्य - प्र. प्रशासकीय अधिकृत - श्री [illegible]
४. धनमाया लि. ८ - दलित प्रतिनिधि
५. इन्दीरा राई - महिला प्रतिनिधि
६. हिना चौधरी - अपाङ्गता प्रतिनिधि
७. साबु कै. सी. - नागरिक समाज, इटहरी
८. कमला खड्का - महिला सञ्जाल, इटहरी
९. [illegible] - उपभोक्ता महासंघ, इटहरी
१०

(३) प्रस्ताव नं: ३ माथी छलफल गर्दा स्थानीय तहका लागि लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण दिग्दर्शन २०७८ मा व्यवस्था भए बमोजिम देहाय बमोजिम कार्यदल गठन गर्ने निर्णय गरीयो ।

१. संयोजक - श्री उपप्रमुख श्री लक्ष्मी गौतम
२. सदस्य - श्री माया राई [illegible]
३. सदस्य - श्री कुमारी [illegible] महिला [illegible]
श्री [illegible] - दलित प्रतिनिधि
५. श्री नाबिरा खातुन - महिला [illegible]

इटहरी उपमहानगरपालिका सुनसरीका उपप्रमुख लक्ष्मी गौतमको संयोजकमा ५ सदस्य रहने गरी लैससास कार्यदल गठन गरिएको छ

अनुसुची ३ कार्यक्रमका सहभागीहरुको नामावली

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्रि तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १
स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला
मिति: २०७८/११/२३-२४
स्थान: बराहक्षेत्र नगरपालिका

सहभागीहरुको उपस्थिति

क्र स	नाम	म/पु/अन्य	पद/दर्जा	कार्यालयको नाम	कार्यालय ठेगाना	संघिय प्रदेश स्थानीय	मोबाईल नं. / इ-मेल ठेगाना	सहभागीको स्थायी ठेगाना	भौगोलिक क्षेत्र (हिमाली / पहाडी / तराई / अन्य)	आदिवासी / जनजाति	समुह/वर्ग	अपाङ्गता भएका / विशिष्ट	गते	गते
१	निलम	पु	प्रमुख	बराहक्षेत्र नगरपालिका		स्था	९८४२०२४४३३						[signature]	[signature]
२	कमला मगर		उप-प्रमुख	बराहक्षेत्र न.पा			[illegible]@gmail.com ९८०४३४३२४७			✓			[signature]	
३	अमन कु. मेहता		प्र. प्रमुख	〃									[signature]	[signature]

प्रदेश सरकार
मुख्यमन्त्रि तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय
प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १
स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला
मिति: २०७८/११/२३-२४
स्थान: बराहक्षेत्र नगरपालिका

सहभागीहरुको हाजिरी

क्र स	नाम	म/पु/अन्य	स्थायी ठेगाना	पद/दर्जा	कार्यालय	जिल्ला	संघिय /प्रदेश / स्थानीय	मोबाईल नं.	इ-मेल ठेगाना	१ गते	
१	अम्बिका प्रसाद चौलागाईं		[illegible] - ८	[illegible]	[illegible]	[illegible]	प्रदेश	[illegible]	ambika chaulagai 10@gmail	[signature]	[signature]
२	दान बहादुर थापा	पु.	बराहक्षेत्र वडा नं. ३	वडा सदस्य		सुनसरी	स्थानीय	९८४२३३९९८६		[signature]	[signature]
३	महेन्द्र कार्की		बराहक्षेत्र १० [illegible]	〃	〃	[illegible]		९८०४२११४८		[signature]	[signature]
४	केदार किशोर	पु.	वार्ड ११	वडा अध्यक्ष	मधुवन-११	सुनसरी	स्थानीय	९८४२०४९३३		[signature]	
५	फणिन्द्र अधिकारी	पु.	वार्ड ८	वडा अध्यक्ष	[illegible]	सुनसरी	〃	९८४२०६६४३३		[signature]	[signature]

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १
स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला
मिति: २०७८।११।२३-२४
स्थान: वराहक्षेत्र नगरपालिका

सहभागीहरुको हाजिरी

क्र.सं.	नाम	म/पु/अन्य	स्थायी ठेगाना	पद/दर्जा	कार्यालय	जिल्ला	संघिय/प्रदेश/स्थानीय	मोबाईल नं.	इमेल ठेगाना	हस्ताक्षर १ गते	
१	हरिकृष्ण [illegible]	पु	वराहक्षेत्र-२	वडाध्यक्ष	२ नं. वडा कार्यालय	सुनसरी	वराहक्षेत्र न.पा.	९८५२०५५८६		[illegible]	[illegible]
२	रामकुमार गौतम		वराहक्षेत्र न.पा.	[illegible] प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	वराहक्षेत्र न.पा	सुनसरी	स्थानीय	९८४८३९१३६४		[illegible]	[illegible]
३	रिता घिमिरे		वराहक्षेत्र २	[illegible]	वराहक्षेत्र न.पा.	सुनसरी	स्थानीय	९८५१०६६३२७		[illegible]	[illegible]
४	[illegible]	पु०	" -९	[illegible]	वराहक्षेत्र न.पा.	"	वराहक्षेत्र	९८४२०४७०८		[illegible]	[illegible]
५	खेम कट्टवाल	पु	" ३	[illegible]	वराहक्षेत्र	"	वराहक्षेत्र	"		[illegible]	

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १
स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला
मिति: २०७८।११।२३-२४
स्थान: वराहक्षेत्र नगरपालिका

सहभागीहरुको हाजिरी

क्र.सं.	नाम	म/पु/अन्य	स्थायी ठेगाना	पद/दर्जा	कार्यालय	जिल्ला	संघिय/प्रदेश/स्थानीय	मोबाईल नं.	इमेल ठेगाना	हस्ताक्षर १ गते	
२६	मोतीलाल चौधरी	पु.	रामधुनी ९	सहायक चौथो	वराहक्षेत्र न.पा.	सुनसरी	स्था.	९८४२३७६६२८८		[illegible]	[illegible]
२७	विर ब. लिम्बु	पु	वराहक्षेत्र -6	वडा अध्यक्ष	वराहक्षेत्र न.पा. ६ नं	सुनसरी	स्था.	९८१४३६०696		[illegible]	[illegible]
२८	दिव्य कु काकी/खड्का	म	कोशी सहरू	वडा ८	वराहक्षेत्र न.पा.	सुनसरी	स्थानी	९८३२३२८९६०	—	[illegible]	
२९	[illegible]	पु	वराहक्षेत्र ८	[illegible]	"	"	[illegible]	९८१२५६६१२८८		[illegible]	[illegible]
३०	सुदिप नेपाल	पु	वराहक्षेत्र ८	[illegible]	"	सुनसरी	[illegible]	९८६०५०३६६२		[illegible]	[illegible]
	[illegible]	पु	[illegible]	का. वि.	"	"	प्रतिनिधी	९८०४३०१३६६		[illegible]	[illegible]
	[illegible]	पु	"	[illegible]	"	"	[illegible]	९८०४३०९६६		[illegible]	[illegible]
	[illegible]		[illegible]	प्रशिक्षक/टिम लिडर	GESI Adult		कार्यालय	९८६९२९२८९० 9841705142		[illegible]	[illegible]

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला

मिति: २०७८/११/२३-२४

स्थान: बराहक्षेत्र नगरपालिका

सहभागीहरूको हाजिरी

क्र.सं.	नाम	म/पु/अन्य	स्थायी ठेगाना	पद/दर्जा	कार्यालय	जिल्ला	संघिय /प्रदेश / स्थानीय	मोबाईल नं.	इ-मेल ठेगाना	हस्ताक्षर (उपस्थिति) १ गते	
२१	राम ढकाल	पु	बराहक्षेत्र न.पा.	अधिकृत छैठौं	बराहक्षेत्र न.पा.	सुनसरी	स्थानीय	९८४२१०८२६५		[signature]	
२२	दुर्गा क. बस्नेत	म	"	क.आ. पाँचौं	"	"	"	९८४२११७०३१		[signature]	
२३	पुण्य प्रसाद दुंगेल	पु	"	ख. ई	"	"	"	९८४२७०११२४		[signature]	
२४	पंकज वाग्ले	पु	"	[illegible]	"	"	"	९८४२०८०८८८		[signature]	[signature]
२५	पुस्कार पोखरेल	पु	"	सूचना प्रवि. अधिकृत	"	"	"	९८४२२२४३४६	ito.barahamun18@gmail.com	[signature]	

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला

मिति: २०७८/११/२३-२४

स्थान: बराह क्षेत्र नगरपालिका

सहभागीहरूको हाजिरी

क्र.सं.	नाम	म/पु/अन्य	स्थायी ठेगाना	पद/दर्जा	कार्यालय	जिल्ला	संघिय /प्रदेश / स्थानीय	मोबाईल नं.	इ-मेल ठेगाना	हस्ताक्षर (उपस्थिति) १ गते	
१६	शोभराज माझी	पु	बराहक्षेत्र -११	[illegible]	बराहक्षेत्र न.पा.	सुनसरी	स्थानीय	९८४२३४८२९९		[signature]	
१७	धन कुमारी महतो	म	२	"	"	"	"	९८४२९६५८०३		[signature]	[signature]
१८	निर्मला धामी	म	३	"	"	"	"	९८०६०८११९६		[signature]	[signature]
१९	कपिल कोइराला	पु	इटहरी-१	लेखापाल	"	"	"	९८४२९००४३५		[signature]	
२०	रामचन्द्र अधिकारी	पु	[illegible]	[illegible]	"	"	"	९८४२२०८४६		[signature]	[signature]

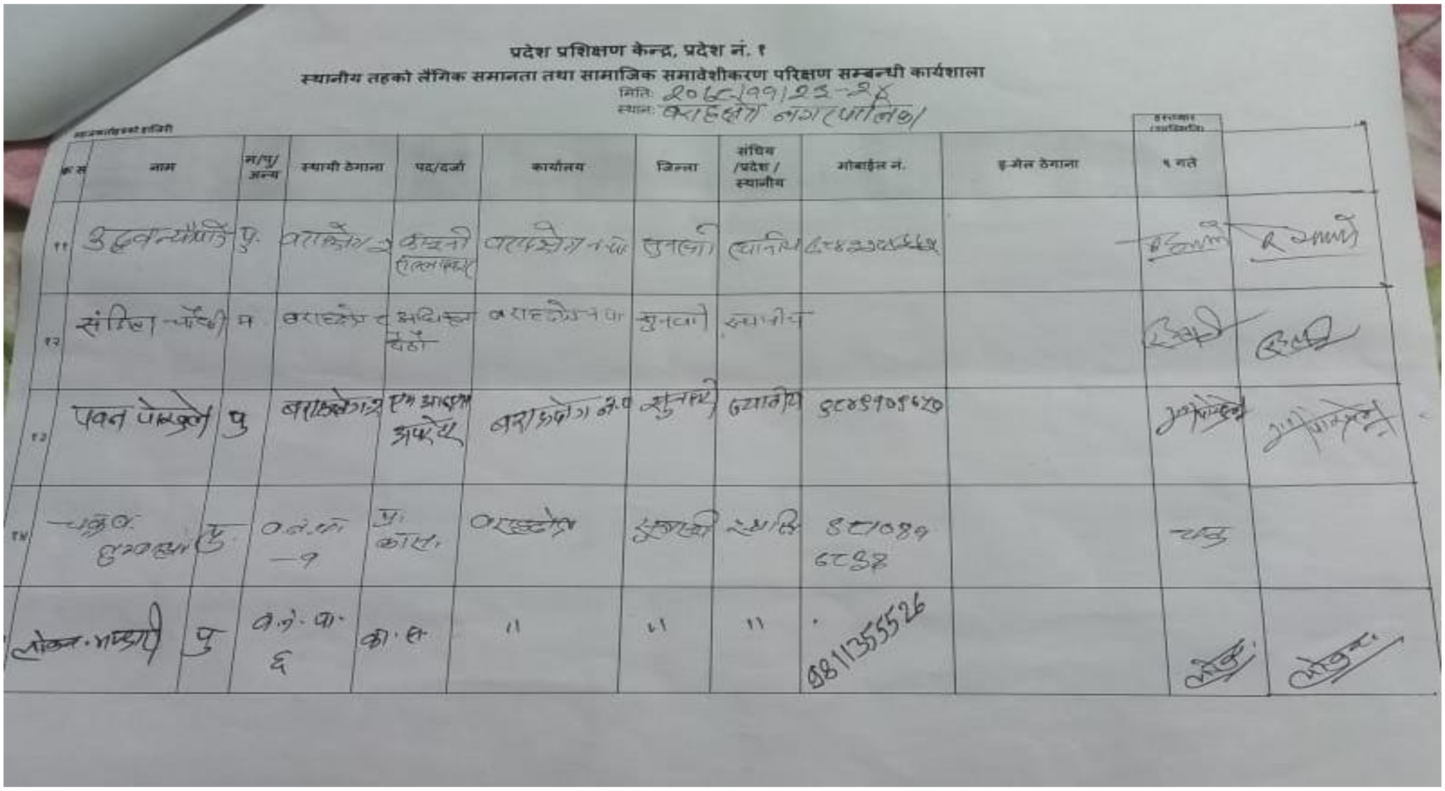

प्रदेश प्रशिक्षण केन्द्र, प्रदेश नं. १

स्थानीय तहको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्बन्धी कार्यशाला

मिति: २०७८/११/२३-२४

स्थान: बराहक्षेत्र नगरपालिका

सहभागीहरुको हाजिरी

क्र.सं	नाम	म/पु/अन्य	स्थायी ठेगाना	पद/दर्जा	कार्यालय	जिल्ला	संघिय/प्रदेश/स्थानीय	मोबाईल नं.	इ-मेल ठेगाना	हस्ताक्षर (उपस्थिति) १ गते	
११	उद्धव न्यौपाने	पु.	बराहक्षेत्र	[illegible]	बराहक्षेत्र न.पा.	सुनसरी	स्थानीय	[illegible]		[signature]	[signature]
१२	संगिता चौधरी	म	बराहक्षेत्र	अधिकृत छैठौं	बराहक्षेत्र न.पा.	सुनसरी	स्थानीय			[signature]	[signature]
१३	पवन पोखरेल	पु	बराहक्षेत्र	एम आइएस अफिसर	बराहक्षेत्र न.पा.	सुनसरी	स्थानीय	९८४९१०९६२०		[signature]	[signature]
१४	चन्द्र ब. [illegible]	पु.	ब.क्षे.न.पा. -१	प्र. का.स.	बराहक्षेत्र	सुनसरी	स्थानीय	[illegible]		[signature]	
१५	लोकेन्द्र भण्डारी	पु	ब.क्षे.न.पा. ६	का.स.	"	"	"	9811355526		[signature]	[signature]

अनुसूची ४

बराहक्षेत्र नगरपालिकाको लैससास परिक्षण गर्दा निम्न दस्तावेजहरुको अध्ययन गरिएको थियो । बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, पालिकाले गरेका कामहरुको माइन्यूट,कार्यक्रममा सहभागी भएका सहभागीहरुको नामावली सहितको हाजिरी पुस्तिका,कार्यक्रममा खिचिएका तस्वीरहरु, संस्थाको वबसाइट आदिको अध्ययन गरियो ।

अनुसूची-२

इटहरी उपमहानगरपालिकाको लैससास परीक्षणका सूचक अनुसार प्राप्ताङ्क विवरण

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					नीति, कानून, योजना	२०	१०.५	
१	नीति, कानून, योजना २०	नीति र कानूनमा समावेशिता\ सहभागिता	८	१.१.१	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोली निर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा गर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको बिषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी र सहभागितामूलक हुने गरे \नगरेको।	०-१	१	स्वीकृत नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु स्वकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरु सम्बन्धित निर्णय फाइलहरु
२				१.१.२	स्थानीय तहले आफ्ना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भए नभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरि सुनिश्चित गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	१	नीति, कानून, योजना का दस्ताबेजहरू कार्यपालिकाका छलफल तथा निर्णयहरु
३				१.१.३	स्थानीय तहको नीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानुन, नीति, आवधिक र बार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्वन्धी विषयहरु समावेश भए /नभएको ।	०-१	0.50	स्थानीय कानुन, नीति आवधिक र बार्षिक योजना सम्वन्धी दस्तावेजहरू स्थानीय राजपत्र
४				१.१.४	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीतिहरु छन् / छैनन् ? (स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरे/नगरेको ।	०-१	0.50	लैससास तथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने नीति दस्तावेज स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकाहरू स्थानीय राजपत्र
५				१.१.५	स्थानीय तहले कार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य	०-१	0	स्थानीय। ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज स्थानीय राजपत्र ।

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको /नराखिएको।			
६				१.१.६	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाए/ नमिलाएको ।	०-१	१	महिला तथा वञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू माहिला तथा वञ्चितीमा परेका समुदायहरुको स्वयम भनाइहरुको दस्तावेज
७				१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरूष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहे । नरहेको ।	०-१	१	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज तथा विवरण
८				१.१.८	स्थानीय तहको नीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधान रहे / नरहेको	०-१	०	स्थानीय तहको श्रम नीति तथा कानून, दस्तावेज समीक्षा प्रतिवेदन
					१. जम्मा	**४**	**५**	
९		योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	१.२.१	आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोको मापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे/नगरेको ।	०-१	०	आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम लक्ष्य तथा उपलव्धी सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन
१०				१.२.२	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारण गर्दा महिला, बालबालिका तथा सबै लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटको निश्चित	०-१	१	वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम महिला तथा लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन /प्रोफाईल,

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					प्रतिशत छुट्याउने गरे / नगरेको ।			
११				१.२.३	स्थानीय तहको योजना पहिचान तथा छनौट गर्दा लक्षित समूहको सक्रीय सहभागिता हुने गरे, नगरेको र लक्षित समुहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	१	सहभागी सूचीफोटो र वडास्तरबाट छनौट योजना तथा कार्यक्रमको सूची निर्णय पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१२				१.२.४	योजना तर्जुमा गर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकता पहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	१	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन बैठक पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१३				१.२.५	योजना तर्जुमा गर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	०	महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था देखिने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन आवश्यकत पहिचान प्रतिवेदन । वार्षिक विकास कार्यक्रम
१४				१.२.६	स्थानीय तहले दीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	०	दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम)
१५				१.२.७	स्थानीय तहका योजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्नेगरी बने / नबनेको ।	०-१	०.५	नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम
१६				१.२.८	स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरूको सहभागिता भए। नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए / नदिएको ।	०-१	१	उपभोक्ता समितिको गठन सम्वन्धी नीति तथा कानून उपभोक्ता समितिको संरचना

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					2. जम्मा	**8**	**४.५**	
१७		बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	१.३.१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विश्लेषण) गर्ने गरिए / नगरिएको ।	०-१	१	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा सम्वन्धी दस्तावेज लक्षित समुहसंग छलफल भएको निर्णय पुस्तिका
१८				१.३.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षण नियमितरुपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए / नगरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	०	वार्षिक विकास कार्यक्रम र लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
१९				१.३.३	परिक्षण पश्चात लैङ्गिक तथा समावेशी विषयमा सुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरिए / नगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	०	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
२०				१.३.४	स्थानीय तहको वार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चित प्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए /नगरिएको ।	०-१	०	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षण प्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
					3. जम्मा	**४**	**१**	
					संस्थागत व्यवस्था	**२०**	**११.५**	
२१	संस्थागत व्यवस्था २०	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	२.१.१	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरुपमा (५० /५० प्रतिशत) प्रतिनिधित्व भए/ नभएको।	०-१	०.५	स्थानीय तहको निर्णायक तहमा रहेका (पदाधिकारी/कर्मचारी) को नामावली
२२				२.१.२	स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै	०-१	०.५	स्थानीय सरकारका कर्मचारीहरूको पदपूर्तिको

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					जातजाति, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने रणनीति लिए/नलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भए/नभएको।			सम्वन्धी नीति, कानून र पदपूर्ति सम्वन्धी निर्णय - अभ्यास सम्वन्धी दस्तावेज
२३				२.१.३	स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्वन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	संस्थागत व्यवस्था (सेवा प्रदान गर्ने रणनीति, कार्यनीति, सेवा प्रवाह सम्वन्धी दस्तावेज) संगठन संरचना, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सेवाग्राहि सन्तुष्टि सर्वेक्षण आदि ।
२४				२.१.४	जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यन्वयन गरिए/नगरिएको ।	०-१	०.५	सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज क्षमता विकास सम्वन्धी कार्यक्रमको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागि छनौटका आधारहरु
					4. जम्मा	४	२	
२५		कार्यप्रणाली समावेशी	४	२.२.१	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहको निश्चित कार्यनीति रहे/नरहेको ।	०-१	०	महिला र पुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको कार्यनीति सम्वन्धी दस्तावेज वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
२६				२.२.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ। छैन ?(लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन	०-१	१	संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज तथा यस सम्वन्धी निर्णयहरु

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					समिति वा यस्तै कुनै संरचनाको व्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित गरे /नगरेको ।			
२७				२.२.३	स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार संहिता बनाएर लागु गरे/नगरेको ।	०-१	१	आचार संहिता दस्तावेजनिर्णय पुस्तिका
२८				२.२.४	योजना तर्जुमा समितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/ नभएको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजाना सम्वन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको उपस्थिति निर्णय पुस्तिका अनुगमन प्रतिवेदन
					5. जम्मा	**4**	**२.५**	
२९		समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.३.१	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्व हुने व्यवस्था रहे / नरहेको ।	०-१	१	समिति, उपसमिति र कार्यदल गठनको संरचना-दस्तावेज उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका
३०				२.३.२	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरुपमा भागलिन पाए /नपाएको	०-१	०.५	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका सुझाव समेटिएको प्रतिवेदन निर्णय प्रमाणिकरण पुस्तिका
३१				२.३.३	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्वन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा	०-१	०	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरु विश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदन

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे/नगरेको ।			
३२				२.३.४	स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायको हितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरुको कार्यान्वयन हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरु कार्यान्वयन समीक्षा बैठकको प्रतिवेदनवार्षिक विकास कार्यक्रमप्रगति प्रतिवेदन
					6. जम्मा	**4**	२	
३३		वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	२.४.१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिबृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि बार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको ।	०-१	१	आर्थिक ऐन कोष स्थापना सम्वन्धी दस्तावेज कोष संचालन कार्यविधी कोष सम्वन्धी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र प्रगति विवरण
३४				२.४.२	आदिवासी जनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि वजेटको व्यवस्था भएको/नभएको र उनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको ।	०-१	१	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
३५				२.४.३	स्थानीय तहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि वजेटको व्यवस्था भए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	०-१	०	वार्षिक विकास कार्यक्रम संगठन संरचना कर्मचारीको कार्यविवरण
३६				२.४.४	स्थानीय तहले समावेशी सूचना प्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे/नगरेको र कम्प्युटरकृत लेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा	०-१	०.५	वार्षिक विकास कार्यक्रम समावेशी सूचना प्रणाली संचालन सम्वन्धी दस्तावेज सो अनुरुप संचालित प्रणाली र

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					खर्च सम्वन्धी सूचना दिने गरे/नगरेको ।			प्रणालीको प्रतिवेदन ।
					7. जम्मा	**4**	**२.५**	
३७		तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५.१	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याँक संकलन तथा अध्यावधिक गर्ने गरेको/नगरेको।	०-१	१	खण्डिकृत तथ्याँक सहितको बस्तुगत विवरण (गाऊं।नगर प्रोफाईल) ।
३८				२.५.२	स्थानीय तहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्याँक संकलन गर्दा बेरोजगार तथा गरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे /नगरेको ।	०-१	०	खण्डिकृत तथ्याँक सहितको बस्तुगत विवरण र नक्शांकन (गाऊं।नगर प्रोफाईल) ।
३९				२.५.३	स्थानीय तहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानि स्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	०-१	०	स्थानीय पार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्यांक तथा सूचनाको विवरण आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना दस्तावेज ।
४०				२.५.४	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथा तथ्याँक अध्यावधिक गरे /नगरेको ।	०-१	१	पञ्जिकरण सम्वन्धी अध्यावधिक अभिलेख अध्यावधिक लाभग्राहीहरुको विवरण व्यक्तिगत घटना दर्ता पुस्तिका
					8. जम्मा	**4**	**२**	
					मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	**20**	**११.५**	
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास २०	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	८	३.१.१	लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टै शिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आए /नआएको	०-१	१	क्षमता विकास कार्ययोजना, बार्षिक विकास कार्यक्रम, खर्च गर्ने कार्यविधि
४२				३.१.२	स्थानीय तहका पदाधिकारी/कमर्चारी/ लक्षित	०-१	०	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैंगिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यकममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समान सहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरे/नगरेको ।			सहभागीहरुको विवरण सहभागीको छनौट आधार बार्षिक विकास कार्यक्रम
४३				३.१.३	तालिमका विषयवस्तुमा महिलाका आवश्यकता तथा सवालहरु समेटिए/नसमेटिएको र	०-१	०	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन तालिम म्यानुल तालिम मूल्याँङकन प्रतिवेदन तालिम आवश्यकता पहिचान प्रदिवेदन
					प्रस्तुतीकरणमा लैङ्गिक सम्बेदनशील भाषाको प्रयोग भए/नभएको तथा तालिमको गुणस्तर, सेवा सुविधा सम्बन्धमा पृष्ठपोषण लिए/नलिएको			
४४				३.१.४	स्थानीय तहमा महिला तथा लक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरू (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेट विनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	०-१	१	बार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन क्षमता विकास कार्ययोजना तालिम मूल्याँङकन प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रदिवेदन
४५				३.१.५	स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्वन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्ति भए/नभएको	०-१	०	विषयवस्तुको जानकारी भएका कर्मचारी/पदाधिकारीको विवरण विषयगत तालिम प्राप्त जनशक्ति विवरण स्थानीय स्तरमा प्राप्त विज्ञहरुको सुची(रोष्टर)
४६				३.१.६	स्थानीय तहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/ शाखा/इकाइको व्यवस्था भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको	०-१	०	संगठन संरचना कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण
४७				३.१.७	स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित	०-१	०	बार्षिक विकास कार्यक्रम

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको			कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनौटका आधारहरु वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
४८				३.१.८	महिला हक हित र अधिकार सम्वन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाह्रवटा प्रतिवद्दताका सम्वन्धमा स्थानीय तहका पदाधिकारी/ कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको र सोको अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको	०-१	०	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिमुखीकरण कार्यकमको संख्या र उपस्थिति विवरण समुहगत सर्वेक्षण प्रतिवेदन
					9. जम्मा	**8**	२	
४९		अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	३.२.१	महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	०-१	१	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५०				३.२.२	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	०-१	१	लैङ्गिक हिंसा मुक्त गाऊ।नगरपालिका घोषणा गरेको मिति महिला हिंसा विरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीतिन्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा महिला हिंसा सम्वन्धी उजुरी दर्ता संख्या तथा सो सम्वन्धी वार्षिक प्रगति विवरण
५१				३.२.३	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुने सवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको	०-१	१	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५२				३.२.४	स्थानीय तहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					10. जम्मा	**4**	**४**	
५३		कानूनी साक्षरता	४	३.३.१	स्थानीय तहका महिला तथा समावेशी समूहबाट निर्वाचित भएका जनप्रतिनिधि र कार्यरत कर्मचारीलाई नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापन ऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू र अन्य प्रचलित महत्वपूर्ण कानूनहरूको सम्वन्धमा अभिमुखीकरण गरे/ नगरेको	०-१	०.५	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५४				३.३.२	स्थानीय तहका कार्यपालिका सदस्य,सभाका सदस्य र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत सबै शाखा प्रमुखलाई कानूनको मस्यौदा तर्जुमा सम्वन्धी प्रक्रिया र समस्या समाधान लगायतका बिषयवस्तु उपर अभिमुखीकरण गरे /नगरेको	०-१	०.५	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५५				३.३.३	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाका लागि कानूनी सचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) संचालन भए/नभएको ।	०-१	०.५	बार्षिक विकास कार्यक्रमकार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदनवार्षिक प्रगति प्रतिवेदनसहभागीहरुको विवरणअभिमूखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५६				३.३.४	स्थानीय तहमा महिलाको लागि संचालित कानूनी सचेतना सम्वन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव बेचविखन, छाउपडी प्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाट उनीहरु लाभान्वित भए/नभएको ।	०-१	०	तालीम पूर्वको परीक्षा (pre test) र तालीम पश्चात परीक्षा (post test) प्रतिवेदन बार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
								अनुशिक्षण कार्यक्रमको विषयवस्तु
					11. जम्मा	**4**	**१.५**	
५७		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.४.१	स्थानीय तहले विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति लगायत कार्यविधि तयारी गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायसँग परामर्श गरे/ नगरेको र यस्ता दस्तावेजमा उक्त वर्ग र समुदायलाई लक्षित गरी विशेष राहत र महिला पुरुषलाई अलग अलग संरक्षणको प्रावधान राखे/नराखेको ।	०-१	०	विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी मापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति तथा कार्यविधि परामर्श कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
५८				३.४.२	स्थानीतहमा विपद सम्वन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, नक्साङ्कन तथा व्यवस्थापन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदाय समेतको खण्डीकृत तथ्याङ्क राखी आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरण गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीयतहको विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्वन्धी दस्तावेज विपत प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन आपतकालीन कार्य सञ्चालन तथा राहत वितरणको सूची
५९				३.४.३	समुदायमा आधारित विपद व्यवस्थापन सम्वन्धी कार्य संचालन गर्दा प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायलाई सहभागी गराई उनीहरूलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखे/नराखेको ।	०-१	०.५	प्राथमिकता दिईएका आधारहरु तथा सहभागी विवरण विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकनबार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
६०				३.४.४	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत परिचालन गर्दा महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको सहभागितामा निर्णय हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	विपद व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन कार्यविधी विपद प्रभावित महिला तथा लक्षित वर्ग वा समुदायको खण्डीकृत तथ्याङ्क विवरण तथा

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
								नक्शांकन निर्णय पुस्तिका उपस्थिति विवरण
					12. जम्मा	**4**	**२**	
					सेवा प्रवाह	**20**	**8.00**	
६१	सेवा प्रवाह २०	पूर्वाधार विकास	४	४.१.१	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य संरचना निर्माणको लागि ड्रइङ, डिजायन, लागत अनुमान तयार गर्दाका बखत संरचना निर्माण भएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिले निर्बाध प्रयोग गर्न सकिने गरी लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको प्रावधान सहित हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, तथा लागत अनुमान
६२				४.१.२	स्थानीय तहका भवन, भौतिक पुर्वाधार तथा संरचनाहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य र अन्य सामाजिक पूर्वाधार सम्वन्धी भवन र अन्य संरचनाहरू निर्माण गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरे/नगरेको ।	०-१	१	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिका र अपाङ्गता मैत्री / संबेदनशील संरचनाको स्वीकृत ड्रइङ, डिजायन, तथा लागत अनुमान संरचनाको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनहरू स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन ।
६३				४.१.३	स्थानीय तहले १५०० वर्गफिटभन्दा बढी प्लीन्थ क्षेत्रफल भएका निजी तथा सार्वजनिक भवन तथा संरचना निर्माण सम्वन्धी नक्सा स्वीकृत गर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्री तथा बालमैत्री दृष्टिकोणबाट समेत उपयुक्त हुने गरी संरचना निर्माण गर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिने	०-१	१	स्थानीय तहबाट स्वीकृत ड्रइङ, डिजाइन, तथा नक्शाभवन तथा पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न सम्वन्धी स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					गरे/गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरे/नगरेको ।			
६४				४.१.४	स्थानीय तहले महिला लगायत लक्षित समुदायलाई लक्ष्य गरी परंपरागत तथा आधुनिक उर्जा (जलविद्युत लगायत विभिन्न बैकल्पिक उर्जा स्रोतबाट प्राप्त हुने उर्जा, सुधारिएको चुलो, आदि) को प्रयोग गर्न प्रोत्साहन गर्ने आयोजनाहरू संचालन गरे/नगरेको।	०-१	०.५	प्रोत्साहन गर्ने नीति तथा आयोजनाहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन
					13. जम्मा	**4**	**३**	
६५		प्रजनन् स्वास्थ्य	४	४.२.१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी वार्षिक नीति र कार्यक्रममा गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त तथा खतरायुक्त काममा नलगाउने व्यवस्था गरी सोको कार्यन्वयन गरे /नगरेको ।	०-१	१	प्रजनन् स्वास्थ्य सम्वन्धी स्वीकृत वार्षिक नीति र कार्यक्रम अध्ययन तथा अनुगमन प्रतिवेदन
६६				४.२.२	स्थानीय तहको कार्यालय, अस्पाताल वा स्वास्थ्य चौकी र सम्भव भएका सार्वजनिक स्थलहरुमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरी अलग्गै स्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे नगरेको र सो को कार्यन्वयन भए/नभएको ।	०-१	०	अलग्गै स्तनपान कक्षको व्यवस्था स्तनपान कक्ष संचालन सम्वन्धी निर्णय शाखागत कार्य विवरण अनुगमन प्रतिवेदन
६७				४.२.३	परिवार नियोजन, मातृ शिशु कल्याण, विस्तारित खोप, पोषण, जनसंख्या शिक्षा, जनस्वास्थ लगायत महिलाहरूको स्वास्थ्य सुधार सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू (सुत्केरी हुँदाको स्वास्थ्य अवस्था सुधार गर्न, किशोरीहरूको लागि प्रजनन र यौन शिक्षा आदानप्रदान गर्न, एचआईभी एड्स, स्तन क्यान्सर, पाठेघरको क्यान्सर र आङ्ग खस्ने लगायतका विषयहरु) संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	१	वार्षिक विकास कार्यक्रमप्रगति प्रतिवेदनसम्पन्न कार्यकम संख्या, पटक तथा सहभागी संख्या, कार्यक्रम संचालन स्थल समेत देखिने गरि तयार गरेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
६८				४.२.४	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहको स्वास्थ्य बिमा गर्न सहजीकरण र सहयोग गर्ने कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
					14. जम्मा	**4**	**३**	
६९		शिक्षा कार्यक्रम	४	४.३.१	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गराउने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको र सो उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	०-१	१	विद्यालयमा भर्ना गराउने सम्वन्धी निर्णय विद्यालय जाने उमेर समुहगत विद्यार्थी भर्ना दर अध्ययन प्रतिवेदन
७०				४.३.२	स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रका आर्थिक अवस्था कमजोर भएका परिवारका बालबालिका तथा लक्षित समूदायका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथा पोसाक र छात्रबृत्तिको व्यवस्था गरी निष्पक्ष वितरण हुने प्रवन्ध मिलाए/नमिलाएको ।	०-१	१	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन निर्देशिका बालबालिक छनौटका आधारहरु तथा निर्णय कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७१				४.३.३	निरक्षर महिलाहरूको लागि शिक्षा सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरु (जस्तैः अभिभावक शिक्षा, प्रौढ तथा किशोरी कक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए/ नभएको ।	०-१	१	स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन निरक्षर महिला सम्वन्धी अभिलेख, सहभागी छनौटका आधारहरु तथा सम्वद्ध निर्णय
७२				४.३.४	विद्यालयमा छात्र र छात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यकका लागि छुट्टा छुट्टै शौचालय, पानीको	०-१	०.५	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरुविद्यालयको वार्षिक योजनास्थलगत

सिनं	मूल बिषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					व्यवस्था, किशोरी छात्राको लागि सेनेटरि प्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथै यौन शिक्षा तथा सहजीकरण कार्यक्रम संचालन हुने गरे /नगरेको			अनुगमन प्रतिवेदनकार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
					15. जम्मा	**4**	**३.५**	
७३		खानेपानी तथा सरसफाइ	४	४.४.१	स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी, हात धुने व्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलग्गै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७४				४.४.२	स्थानीय तहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा वडा वडामा खुला दिसामुक्त पालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी टोल सफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे / नगरेको ।	०-१	०.५	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्वन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि।
७५				४.४.३	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिने र नकुहिने घरायसी फोहोर छुट्याउने व्यवस्था, फोहोर संकलन तथा विसर्जन, घरघरमा भान्छाको फोहोर र पानीबाट करेसाबारी, कौसीखेती तथा गमला र फुलबारी जस्ता कार्यक्रममा महिला र पुरूषको समान सहभागिता अभिवृद्धि गर्न जनचेतना लगायत कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे / नगरेको।	०-१	१	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्वन्धी निर्णय र सो मा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था,आदि। जनचेतना अभिबुद्धि कार्यक्रमको स्वीकृत बजेट र सञ्चालन प्रतिवेदन, आदि।

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
७६				४.४.४	स्थानीय तहका गाऊँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीको सहज व्यवस्थाका लागि आकासेपानी संकलन र भण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाको पुनर्जीविकरण र रिचार्जिङ जस्ता कार्यक्रम स्वीकृत भए/नभएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरुको सक्रिय सहभागितामा हुने गरे /नगरेको ।	०-१	०	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरुवार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरणस्थलगत अनुगमन प्रतिवेदनकार्य सम्पन्न प्रतिवेदनउपभोक्ता समिति गठन सम्वन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरुको सहभागिताको अवस्था, आदि।
					16. जम्मा	**4**	**२**	
७७		स्वरोजगार तथा आय आर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	४.५.१	स्थानीय तहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्दा बेरोजगारी र गरीबी नक्साङ्कन समेतको आधार लिई महिला तथा लक्षित समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलक र सीपमूलक कार्यक्रमहरू समावेश गरी कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७८				४.५.२	स्थानीय तहले स्वरोजगार तथा बैदेशिक रोजगारीमा जाने महिला तथा लक्षित समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयवन गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्वद्ध निर्णयहरु वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७९				४.५.३	ग्रामीण महिला प्राविधिकहरू (पशु सेवा, कृषि, खाध प्रविधी, वन, स्वास्थ्य र पूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)र सामाजिक परिचालक तयार गर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे /नगरेको ।	०-१	०.५	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण सहभागी छनौटका आधार कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन (प्राविधिक विषय, संचालन अवधि, सामाजिक परिचालक तथा प्राविधिकको संख्या)
८०				४.५.४	गरिब तथा लक्षित समुहको पहुँच र क्रयशक्ति अनुरूप सुपथमूल्य सहकारी पसलहरूको व्यवस्थापन	०-१	०.५	सहकारी संस्था प्रवर्धन सम्वन्धी नीतिवार्षिक नीति तथा कार्यक्रमवार्षिक विकास कार्यक्रम र

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					गर्ने स्थानीय तहको नीति रहे/नहरेको र सो अनुरूप कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको			प्रगति विवरणकार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदनकार्यक्रम अनुगमन प्रतिवेदन
					17. जम्मा	**4**	२	
					सुशासन तथा उत्तरदायित्व	**20**	१६	
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व २०	सुशासन	४	५.१.१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह, विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा नीति, कानून जारी गरी सोही बमोजिम तोकिएका पदाधिकारी/ समिति/ कार्यदलबाट निर्णय गरी कार्य गर्ने गरेको वा तदर्थ (पटके/ स्वेच्छाअनुरूप) निर्णय गरी कार्य हुने गरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहले सेवा प्रवाह,विकास निर्माण र सुशासन प्रवर्धनका बिषयमा जारी गरेका नीति तथा कानून सम्बन्धित अधिकारीबाट भएका निर्णयहरु निर्णय प्रक्रिया तथा कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण
८२				५.१.२	स्थानीय तहले विधिको शासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार बिरूद्ध शून्य सहनशीलता,सेवा प्रवाहमा निश्पक्षता र महिला तथा लक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिम कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	०-१	१	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८३				५.१.३	महिला अधिकार तथा समानताका लागि भएका बेइजिङ्ग घोषणा पत्रका वाह्रवटा प्रतिवद्धताहरूका क्षेत्रमा कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरेको/नगरेको।	०-१	१	स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८४				५.१.४	संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरुपका प्रतिबद्धता कार्यान्वयन गर्न रकम विनियोजन गरी कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको ।	०-१	०.५	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					18. जम्मा	**4**	**३.५**	
८५		उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	५.२.१	स्थानीय तहले नियमितरुपमा कार्यक्रमको सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण गर्ने गरे /नगरेको ।	1.00	०.५	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधिवार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदनकार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदनकार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८६				५.२.२	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुहका व्यक्ति तथा समुदायका सदस्यको उपस्थिति रहने गरे /नगरेको	1.00	१	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका
८७				५.२.३	स्थानीय तहले गर्ने सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई, नियमित पत्रकार भेटघाट र सूचनाको सार्वजनिकीकरण कार्यक्रममा लक्षित समुदायको तर्फबाट स्थानीय तहले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र सो को कार्यान्वयका विषयमा प्रश्न उठ्ने गरे/नगरेको र सोको अभिलेख राखी उठेका प्रश्नउपर स्थानीय तहबाट सम्बोधन हुने गरे /नगरेको ।	1.00	०.५	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका अभिलेख पुस्तिका गुनासो कार्यान्वयन प्रतिवेदन
८८				५.२.४	स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको आचार संहिता स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याए /नल्याएको ।	0.00	०	स्वीकृत आचार संहिता आचार संहिताको पालना सम्वन्धी अध्ययन वा अनुगमन प्रतिवेदन ।
					19. जम्मा	**4**	**२**	

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
८९		सूचना तथा संचार	४	५.३.१	स्थानीय तहले नियमितरुपमा समग्र वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम सार्वजनिक गर्ने गरे /नगरेको र महिला, लगायत अन्य सबै लक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोको बजेट सरोकारवालाले थाहा पाउनेगरी सार्वजनिक गरे /नगरेको ।	०-१	१	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदनकार्यक्रम कार्यान्वयन प्रतिवेदनकार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिकाअभिलेख पुस्तिका
९०				५.३.२	स्थानीय तहले स्थानीय सूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीय भाषामा प्रवाह तथा प्रशारण गर्ने गरे / नगरेको ।	०-१	१	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम स्थानीय भाषाका प्रसारित सामाग्रीहरुको अभिलेख कार्यक्रम प्रगति बिबरण
९१				५.३.३	स्थानीय तहले स्थानीय रेडियो, एफ.एम, छापा लगायत श्रब्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिक समानता तथा समावेशीकरण सम्बन्धी सूचना प्रवाह गरी जनतालाई सुसुचित गरे/नगरेको	०-१	१	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रसारित सामाग्रीहरुको अभिलेख तथा विवरण कार्यक्रम प्रगति विवरण
९२				५.३.४	स्थानीय तहमा महिला लगायत सबै लक्षित समुहमा सूचना, शिक्षा तथा संचारसम्बन्धी कार्यक्रमको प्रवाहबाट जनचेतना वृद्धि भएको/नभएको ।	०-१	१	सहभागी तालिम/कार्यक्रम पूर्वको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र तालिम पश्चातको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन (Pre test and Post test) कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन । स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन।
					20. जम्मा	**4**	४	
९३		अनुगमन तथा मूल्याङ्कन	४	५.४.१	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभ लिन सके/नसकेको ।	०-१	०.५	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन

सिनं	मूल विषय	सहायक बिषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
								कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन
९४				५.४.२	स्थानीय तहले संचालन गरेका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास सम्वन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	०-१	१	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदनकार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदनकार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदनकार्यक्रम कार्यन्वयन लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण भएको प्रतिवेदन
९५				५.४.३	स्थानीय तहको समीक्षा बैठकमा महिला लगायत सबै लक्षित वर्ग तथा समुदायको उपस्थितिमा उक्त वर्गसंग सम्वन्धित लक्षित कार्यक्रम उपर छलफल हुने गरे/नगरेको ।	०-१	०	वार्षिक विकास कार्यक्रम सहभागी छनौटका आधार उपस्थिति पुस्तिका समीक्षा बैठकको निर्णय तथा प्रतिवेदन
९६				५.४.४	अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गरे/नगरेको ।	०-१	१	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम
					21. जम्मा	**4**	**२.५**	
९७		समन्वय र सम्बन्ध विस्तार	४	५.५.१	स्थानीय तहले संघ र प्रदेश सरकारले तय गरेका नीति, कानून तथा कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमा सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण गरे /नगरेको ।	०-१	१	स्थानीय तहको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम संघ र प्रदेश सरकारका सम्वद्ध नीति तथा कानून र कार्यविधि समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची संघ र प्रदेश सरकारका कार्यक्रममा स्थानीय तहको सहभागिता र समंग्लनता सम्वन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन ।
९८				५.५.२	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच सञ्जाल निर्माण	०-१	१	कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्वन्धी व्यवस्था

सिनं	मूल विषय	सहायक विषय	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	प्रमाणिकरणको आधार
					भई कार्यगत छलफल हुने गरे /नगरेको ।			सञ्जाल निर्माणको निर्णय छलफलको निर्णय पुस्तिका
९९				५.५.३	लैङ्गिक समानता तथा समावेशी विकासको लागि विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूबीच कार्यगत संयन्त्र (संजाल) का प्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिक तथा समावेशी विकास सम्वन्धी क्षमता विकास तालिम प्रदान गरे /नगरेको ।	०-१	१	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमसंजालका प्रतिनिधिहरुको विवरण क्षमता विकास तालिम कार्यकम संख्या र उपस्थिति
१००				५.५.४	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धिको राष्ट्रिय कार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय सुरक्षा परिषद्बाट पारित प्रस्ताव नम्बर १३२५ र १८२० को राष्ट्रिय कार्ययोजना र मानव अधिकार सम्वन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनी उल्लेख गरिएका कार्यक्रमहरूमा रकम विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरे /नगरेको ।	०-१	१	वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण
					22. जम्मा	**4**	४	
					कुल अङ्क	**१००**	**६२.५**	
					कुल अङ्क	**१००**	**६२.५**	